

kül

- 48 -

1983.06.30.

sk0046 pfsz vb
sk0047 genscher
sk0048 új jugoszláv pártelnök
sk0049 szkp kb pb - moszkvai találkozó
sk0050 tuszok
sk0051 rövid hírek
szófia: zsirov - arce
szófia: mladenov-olszowski
varsó: lengyel ítélet
sk0052 rkp kb - moszkvai találkozó
sk0053 doszt
/folyt./ bd/ge
21.39 300683 1092

-.-

sk0058 4 800 mtik1067

tartalomjegyzék 3. rész sk0054-sk0058-1g

sk0054 pérez de cuellar - sajtóértekezlet
sk0055 libia - csád, usa
sk0056 tartalomjegyzék 1.
sk0057 tartalomjegyzék 2.
sk0058 tartalomjegyzék 3.
bd/ge

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: flesch istván
németh gyula
baracs dénes

- v é g e -

21.40 300683 0538

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 01.

kül

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

heti várható!

budapest, 1983. július 1. /mti/

/július 4-10/

július 4., hétfő

- kohl moszkvai látogatása

- shultz londonba utazik

-anicaragui külügyminiszter madridba érkezik

-akarib-tengeri közösség és közös piac /caricom/
csucskonferenciája trinidadban

- brit békeharcosok tiltakozó tömeggyűlése az amerikai
robotrepülőgépek telepítése ellen

július 5., kedd

- kétnapos lengyel-ndk ifjúsági felvonulás zgorzelecben és
görbitzben a revansizmus ellen

Nm

julius 6., szerda

- ecosoc idei nyári ülészsaka genf /29-ig/

-agörög minisztereinek hivatalos látogatása spanyolországban

julius 7., csütörtök

- xiii. moszkvai nemzetközi filmfesztivál „a humanizmusért a művészetben, a békéért és a népek közötti barátságért, - címmel

- japán-amerikai katonai szakértői konzultáció tokióban

julius 8., péntek

- egk külügy- és pénzügyminisztereinek első rendkívüli tanácsulése

- montreaux-i nemzetközi dzsesszfesztivál

julius 9., szombat

nincs előrejelzés

julius 10., vasárnap

nincs előrejelzés

gf fn

06.39 010783 1307

Nu

..

sk0002 4 230 mtik1004

lengyel szakszervezetek

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. július 1. /mti/ - hat hónappal a lengyel szakszervezeti mozgalom alapoktól történő újjáépítésének megkezdése után csaknem 16 ezer munkahelyi szakszervezetet jegyeztek be eddig a vajdasági bíróságok. taglétszámuk mintegy hárommillió fő, ami a szakszervezeti tagságra jogosult dolgozók körülbelül egynegyedét teszi ki.

a társadalmi konzultatív tanács, amely június utolsó napján zbigniew salwa professzor vezetésével áttekintette a helyzetet, kedvezőnek minősítette, hogy a szakszervezeti tagok 70-80 százaléka munkás. pozitívan értékelték azt a tényt is, hogy az új szakmai szervezetekben megtalálhatóak valamennyi volt szakszervezeti tömörülés képviselői. az utóbbi időben a fiatalok is kezdenek nagyobb érdeklődést mutatni a szakszervezetek iránt.

a negatív jelenségek között említették, hogy az emberek jelentős részének bizalmatlanságát még nem sikerült leküzdeni. a munkahelyi szakszervezeteknek gyakran nemcsak a földalatti ellenzék propagandájával, támadásaival kell megküzdeniük, hanem különböző helyi, bürokratikus intézkedésekkel is.

egyes vállalatvezetők - mondotta az egyik felszólaló - a jelek szerint hamar elfelejtették, hogy az elmúlt években milyen változások mentek végbe a társadalmi tudatban, és megpróbálják saját akaratukat rákényszeríteni a munkahelyi szakszervezetre. stanislaw gabrielski, a lemp kb társadalmi-szakmai osztályának vezetője ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a párt határozottan fellép minden ilyen jelenséggel szemben.

ami az országos szakszervezeti tömörüléseket illeti, a konzultatív tanács tagjai úgy foglaltak állást, hogy ezek kialakulása kedvező jelenség, amelyet azonban semmiképpen sem szabad siettetni.

kn/so fn

06.53 010783 1794

Nu

..

sk0003 4 230 mtik1005

portugál - új törvénytervezetek

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. július 1. /mti/ - a portugál parlament csütörtökön este megkezdte a vitát azokról a törvényjavaslatokról, amelyek a korábban államosított egyes üzemek, bankok, biztosító társaságok újbóli magánkézbe adását, a magántőke támogatását irányozzák elő. a kommunista képviselők szerint ezzel megkezdődött a forradalmi vívmányok megnyirbálása, felszámolása.

minthogy a 250 tagú törvényhozásban a szocialista-szociáldemokrata kormány kétharmados többséggel rendelkezik, a törvényjavaslatok elfogadása szinte biztosra vehető.

csütörtökön 13 sürgős törvénymódosítást nyújtott be a kormány, a következő héten pedig újabb 18 törvénytervezetet tűznek napirendre. a parlament úgy döntött, hogy július 15-ig meghosszabbítja ülészeit. a kommunisták szerint ez az idő nem elegendő az alapos elemző, beható vitára. a szándék nyilvánvaló: a kormány gyorsított ütemben szándékozik keresztülhajtani a jobboldalnak kedvező javaslatait.

a portugál szervezett dolgozók mintegy 70 százalékát tömörítő intersindical szakszervezeti központ nyilatkozatban mutatott rá, hogy a kormány lépései ellentétesek a dolgozók érdekeivel. a nyilatkozat leszögezi: a 23 százalékos infláció, a rosszabbodó munkakörülmények elsősorban a kisembereket sújtják; közülük sokan azért szavaztak soares szocialista pártjára, mert változást akartak, és nem a viszonyok romlását...

ky/so fn

07.06 010783 1476

N

--

sk0004 4 230 mtik1006

papergate

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. július 1. /mti/ - bűnügyi nyomozást indított csütörtökön az fbi, az amerikai szövetségi nyomozó hivatal a carter elnöksége idején a fehér házból eltűnt iratok ügyében. a vizsgálat megkezdésére az igazságügy-minisztérium kérte fel a rendőrséget.

william webster, az fbi igazgatója közölte: a nyomozás tárgya az, hogy „mikor, hol, hogyan és ki lopta el a könyvet, a fehér házból. edward schmults igazságügyminiszter-helyettes, aki a vizsgálatot vezeti, a maga részéről kijelentette: még nem biztos benne, hogy lopás történt.

az fbi mindenesetre kihallgatja william casey-t, a cia igazgatóját, aki reagan kampányának igazgatója volt 1980-ban, valamint david stockmant, reagan igazgatási és költségvetési hivatalának vezetőjét, aki a kampányban saját bevallása szerint a televíziós vitára előkészítő carter-féle jegyzeteket felhasználta.

reagan elnök - a ^{the} new york times hétfői vezércikkére válaszolva, amely helyesnek tartaná, ha reagan legalább utólag bocsánatot kérne carter volt elnöktől a kampányban alkalmazott módszerekért - egy kaliforniai beszédében kijelentette: nincs miért bocsánatot kérnie, nem tudott semmiről.

a fehér házban a feszültség jelei mutatkoznak. david stockmanról például csütörtökre kiderítették, hogy 1980-ban maga mondta egy vidéki lap munkatársának: a választási televíziós vita előkészítésekor a fehér házból származó iratokkal dolgozott. stockman „nem emlékszik,„ hogy annak idején ilyesmit mondott volna, de nem is tagadja. stockman lemondását még senki sem követelte, de a célozgatások megkezdődtek. egy magát meg nem nevező fehérházi hivatalnok szerint, „aki az ügyben érintve érzi magát, lemondhat magától is,„.

egy szintén magas állású hivatalos személyiség az nbc televízió szerint bizalmasan „fajankónak,„ minősítette william casey-t, a cia, a központi hírszerző hivatal igazgatóját azért, ahogyan a papergate-ügyben eddig szerepelt. casey azt mondta, hogy nem emlékszik semmiféle iratokra. james baker, a fehér ház személyzeti vezetője ellenben azt állítja: a carter-iratokat 1980-ban casey-tól kapta.

br/so fn

07.32 010783 2175

N

--

sk0005 4 230 mtik1007

amerikai támaszpont - cáfolat

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. július 1. /mti/ - egyiptom hevesen cáfolja, hogy az ország területén amerikai légitámaszpont működne. több korábbi elutasító nyilatkozat után ibrahim el-orabi altábornagy, a fegyveres erők vezérkari főnöke csütörtökön határozottan kijelentette, hogy az egyiptom földjén létesített amerikai légitámaszpontról szólt állítás „alaptalan”, megismételve az államfő, hoszni mubarak állásfoglalásait, a tábornok azt hangoztatta, hogy egyiptom nem ad támaszpontot egyetlen külföldi hatalomnak sem. el-orabi a mena hírügynökségnek nyilatkozott.

egyiptom egy amerikai kongresszusi kiszivárogtatást cáfol, amelyet a the washington post közölt nemrég. a légierők egyik tábornoka februárban azt mondta a képviselőházi meghallgatáson, hogy az egyesült államok támaszpontot használ egyiptom egy eldugott szögletében, hetven millió dollár értékű felszerelést telepített oda, és százötven személyzetet állomásoztat folyamatosan. a februári nyilatkozat most közzétett, rövidített változatából kiderült, hogy az állítólagos bázis jól használható titkos műveletekre, közel-keleti katonai missziók kiképzésére, az awacs repülő radarállomások bevetésének megkönnyítésére, és egyszerre két repülőrajt szolgálhat ki. a nyilatkozat szerint kiépítését tavaly fejezték be.

amerikai hivatalos részről a támaszpont létezését ezután ugyancsak tagadták, de a külügyminisztérium szóvivőjének cáfolata nem volt teljesen meggyőző.

egyiptomban ingerülten fogadják a két ország stratégiai együttműködésére célzó amerikai gesztusokat. így például áprilisban washington és kairó más-más magyarázatot adott az ide vezényelt awacs repülőgépek feladatáról: az egyesült államok szerint a gépeket egyiptom kérte szudán megsegítésére az állítólagos líbiai felforgatás ellen; egyiptom szerint hazai személyzet ismerkedett az awacsok műszereivel.

egyiptom még szadat által kialakított álláspontja az, hogy ha valamely arab ország amerikai beavatkozást kér, akkor, eseti megállapodás alapján, az amerikai hadsereg igénybe vehet egyiptomi támaszpontokat hadtápcélokra. az egyiptomi kormány azonban az utóbbi időben igyekszik mind kevésbé hangsúlyozni ezt az álláspontot a nyilvánosság előtt. megfigyelők ezzel is összefüggésbe hozzák, hogy

Nm

nemrég nem sikerült konkrét megállapodást kötni az amerikai gyorshadtest céljaira szánt rasz banasz vörös-tengeri egyiptomi támaszpont amerikai korszerűsítéséről, s az egyiptomi fél inkább magára vállalta az építkezés költségeit.

pk/ge sg fn

07.36 010783 2574

--

sk0006 4 300 mtik1008

mladenov-olszowski

szófia, 1983. július 1. /mti/ - a szocialista közösség országai egységének és együttműködésének, a feszültség csökkentését és a háború megelőzését célzó egyeztetett külpolitikájának jelentőségét emelte ki a bolgár és a lengyel külügyminiszter csütörtöki szófiai megbeszélésén. mindketten méltatták a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete januári prágai politikai nyilatkozatának, valamint a hét szocialista ország párt- és állami vezetői moszkvai találkozásáról kiadott júniusi közös nyilatkozatnak a fontosságát.

a hivatalos baráti látogatáson bulgáriában tartózkodó stefan olszowski és bolgár kollégája, petr mladenov áttekintette a két ország közötti együttműködés további elmélyítésének lehetőségeit. petr mladenov csütörtök este a lengyel diplomácia vezetőjének tiszteletére vacsorát adott, amelyen pohárköszöntők hangzottak el.

ék fn

08.01 010783 0896

Nm

--

sk0007 4 230 mtik1009

rövid hírek

Lengyel—spanyol

Varsó, 1983. július 1. /pap/ - Henryk Jablonski, a lengyel államtanács elnöke csütörtökön varsóban fogadta José Federico de Carvajal, a spanyol szenátus elnökét, aki a szejm elnökének meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik Lengyelországban.

kubai—nyugat-berlini

Havanna, 1983. június 1. /taszsz/ - a kubai kommunista párt és a nyugat-berlini szocialista egységpárt sikraszáll a békéért, az amerikai közepes hatótávolságú rakéták nyugat-európai telepítése ellen - mutat rá a két párt vezetőinek megbeszéléséről szóló, havannában kiadott közlemény. a nyugat-berlini szocialista egységpárt küldöttségét Horst Schmitt, a párt elnöke vezette, aki a látogatás során megbeszélést folytatott Fidel Castroval is.

ndk—holland

Hága, 1983. július 1. /adn/ - Hermann Axen, az ndk népi kamarája külügyi bizottságának elnöke, a nszép kb politikai bizottságának tagja csütörtökön befejezte hollandiai hivatalos látogatását. elutazása előtt egy sajtóértekezleten hangoztatta, hogy látogatása hozzájárul az ndk és hollandia közötti kapcsolatok további fejlődéséhez.

suriname

Paramaribo, 1983. július 1. /ap/ - a suriname-i fővárosban a diákok, tanárok százai vonultak csütörtökön az egyesült államok követsége elé, hogy tiltakozzanak a Desi Bouterse alezredes vezette kormányzat megdöntésére irányuló amerikai tervek ellen. a paramaribóban elterjedt hírek szerint a cia szervezett összeesküvést. a békés felvonulás vezetői tiltakozó jegyzéket adtak át az amerikai követségnek.

földrengés

Uj-delhi, 1983. július 1. /ap/ - az indiai Andra Prades államban, Haiderábád környékén nagy földrengés volt csütörtökön. a földmozgás 6,5-es erősségű volt a Richter-skála szerint. egyelőre nincsenek hírek áldozatokról és a károkról.

ts sg fn

08.10 010783 1828

-.-

sk0008 4 230 mtik1010

k. adáfi marokkóban

Rabat, n. djamena, 1983. július 1. /mti-ap/upi/reuter/afp/ - csütörtökön váratlanul a marokkói fővárosba érkezett Moamer el-Kadafi, a libiai forradalom vezetője, s este kétórás megbeszélést folytatott II. Hasszán marokkói királlyal. helyi diplomáciai körök szerint a két vezető szíria és Jasszer Arafat viszályát, valamint a nyugat-szaharai kérdést vitatja meg.

Kadafi 14 éve nem járt Marokkóban, és a két országnak 1976 óta nincs egymással diplomáciai kapcsolata. /Rabatban azzal vádolták Libiát, hogy támogatja a Marokkó megszállta nyugat-szahara függetlenségéért küzdő Polisario frontot/ június elején Kadafi Észak-Jemen, szaúd-arábia és Jordánia vezetőivel is találkozott. diplomáciai megfigyelők ebben - és a mostani marokkói utban - azt a libiai törekvést látják, hogy elsimítsák az arabközi ellentéteket, és a fő közel-keleti konfliktus ügyében egységet hozzanak létre.

Kadafi látogatása időben egybeesik a csádi helyzet újabb súlyosbodásával is. jól értesült rabati körökben csütörtökön arról tájékoztatták az AFP francia hírügynökséget, hogy Marokkó fegyveres erővel is kész megvédeni hissène Habré jelenlegi csádi elnök kormányzatát, s ez ügyben Marokkó állandó kapcsolatban áll Franciaországgal és az egyesült államokkal. Habré azzal vádolja Libiát, hogy katonailag támogatja Goukouni Oueddei volt elnök lázadó erőit, amelyek a múlt héten elfoglalták Faya-Largeau kulcsfontosságú oázis-várost az ország északi - Libiához közel eső - részén.

Kadafi a Le Matin című párizsi lap pénteki számában közölt interjújában kijelentette, hogy egyetlen libiai katona sincs Csádban. a libiai vezető úgy vélekedik, hogy Párizs és Washington sem fogja elszánni magát arra, hogy csapatokat küldjön ebbe az afrikai országba. Franciaország csak olajat önt a tüzre, amikor Habré fegyvereket szállít hissène Habré kormányának - tette hozzá Kadafi.

kj sg fn

08.23 010783 1905

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

sörtartó bajnok

münchen, 1983. július 1. /mti-dpa/ - bajorországban az ingolstadt-i adolf weichenriedernek van a legerősebb karja; a „legerősebb bajor kar”, összesen 14 perc és 14 másodpercen keresztül tudott kinyújtva megtartani egy kétkilós, teli söröskorsót.

a müncheni löwenbra:ukellerben 1300 néző előtt megrendezett verseny díjaként tizezer márka jutalom ütötte a markát a 42 éves asztalosnak, aki hatvan induló közül került az élre - sörtartó izmainak különleges fejlettsége révén. elmondta, hogy most legalább megveheti azt a bőrnadrágot, amelyre oly régen áhítozik.

a versenyben részt vett négy nő is; a női sörtartási rekordot hat percre javították.

kj sg fn

08.35 010783 0707

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

űrhajósok - kozmosz

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. július 1. /mti/ - az egész űrkomplexumot birtokba vették csütörtökön a hétfő óta világűrben tartózkodó szovjet kozmonauták. vlagyimir ljahov és alekszandr alekszandrov kinyitotta a szaljut űrállomás és a március elején hozzákapcsolt mesterséges hold közötti ajtót, és átszállt a kozmosz-1443-ra.

a kozmosz műhold olyan új eszköze a szovjet űrkutatásnak, amely lényeges változást hoz a tartós űrrepülést végző kozmonauták munkakörülményeiben, s jelentősen közelebb visz az egyik távlati cél eléréséhez, a különböző funkciókat ellátó részegységekből, önálló blokkokból felépített nagy űrlaboratóriumok létrehozásához. a kozmosz-1443 csaknem olyan méretű, mint maga a szaljut-7 űrállomás. belső térfogata 50 köbméter, s így kényelmes munka- és pihenőhelyül szolgálhat az űrhajósok számára. hossza 13 méter, legnagyobb átmérője pedig 4 méter. súlya is megegyezik a szaljut-7-ével: 20 tonna.

Nm

a mesterséges hold önmagában, autonóm rendszerként is működőképes. saját irányító és létfenntartó rendszere van, amelyek működéséhez 40 négyzetméter területű napelemei termelik az áramot. önálló szállítóeszközként is használható: ljahov és alekszandrov számára például 600 különböző egységből álló, összesen 3 tonna súlyú szállítmányt vitt. a különböző tudományos berendezéseken kívül élelmet és különféle űrhajósöltözőket is. hajtóművei felhasználhatók az űrkomplexum helyzetének megváltoztatására. a földi irányítás utasítására még az űrhajósok érkezése előtt két alkalommal módosították a szaljut-7 pályáját a kozmosz hajtóműveinek segítségével.

az automatikus műhold két részből, orbitális és visszatérő egységből áll. ez utóbbi lehetővé teszi, hogy az űrhajósok a program végzése közben, a látogató expedíciókat ki sem várva visszajuttassák a földre a vizsgálatok eredményeit. a leszállóegység összesen 500 kilogramm súlyú terhet képes a földre továbbítani.

fl/so fn

08.52 010783 1985

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

palesztin tüszünet

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. július 1. /mti/ - tizenkét óra időtartamra szóló tüszüneti megállapodást kötöttek csütörtökön a kelet-libanoni bekaa-völgyben szembenálló palesztin fegyveres csoportok. a csaknem két hónapja tartó belső válság kezdete óta első ízben találkoztak az el-fatah palesztin szervezet két szárnyának helyi képviselői, jasszer arafat követői és az abu mussza ezredes köré tömörült lázadók részéről. a baalbeki palesztin menekülttáborban rendezett találkozón részt vettek a zendülőket katonailag is támogató népi front főparancsnokság és az al-szaika táborbeli képviselői, valamint a közvetítő szerepet játszó habbas-féle népi front, a havatmen vezette demokratikus front és a népi harc frontjának ottani küldöttei is.

a libanoni haladó pártok által kezdeményezett találkozón megállapodás született arról, hogy a fegyveres harcok valamennyi résztvevője visszatér eredeti támaszpontjára, lebontják a barikádokat és uttorlaszokat, véget vetnek a további katonai előkészületeknek. a tüszünet célja, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet

Nm

kül

- 12 -

1983.07.01.

végrehajtó bizottságának tuniszi ülészakával párhuzamosan „utolsó esélyt”, adjanak a konfliktus rendezését célzó diplomáciai erőfeszítéseknek.

a baalbek melletti palesztin menekülttábor lakói tüntetésen követelték a tüzszünet tiszteletben tartását, a testvérháború végleges beszüntetését.

a rendezés kilátásait illetően kedvezőtlen előjel, hogy a szíriához közel álló két szervezet, a népi front főparancsnokság és az al-szaika nem képviselteti magát a pfsz vb ülésén, amely először tanácskozik azóta, hogy jasszer arafatot, a végrehajtó bizottság elnökét, az el-fatah vezetőjét kiutasították szíriából.

egyres nyilatkozatok szerint az el-fatah lázadói a hét végére el akarják foglalni az arafat-tábor valamennyi bekaa-völgyi bázisát, és az észak-libanoni tripoli felé szándékoznak előnyomulni.

bz/so sg fn

09.05 010783 1964

--

sk0012 4 300 mtik1014

hayden elutazott hanoiból

hanoi, 1983. július 1. /mti/ - vietnami tárgyalásait befejezve pénteken hanoiból vientianéba utazott bill hayden ausztrál külügyminiszter.

a canberrai diplomáciai vezetője vietnami kollégájának meghívására kereste föl a délkelet-ázsiai országot. elutazása előtt fogadta pham van dong miniszterelnök. a megbeszéléseken a vietnami kormányfő hangoztatta: hayden utja új, jelentős szakaszt nyit meg a vietnami-ausztrál kapcsolatokban, s elmélyíti a kölcsönös megértést, barátságot.

dp/dj fn

09.11 010783 0540

Nm

--

kül

- 13 -

1983.07.01.

sk0013 4 300 mtik1015

hanoi visszautasítja shultz vádjait

hanoi, 1983. július 1. /mti/ - nem igazak shultz amerikai külügyminiszternek június 28-án bangkokban elhangzott ama vádjai, amelyek szerint vietnam továbbra sem hajlandó visszaszolgáltatni az egyesült államoknak a háborúban eltűnt amerikai katonák földi maradványait - hangzik a vna hírgügnökség utján közzétett hivatalos vietnami cáfolat.

a hírgügnökség rámutat: ezt a kérdést az egyesült államok kormányzata hosszú idő óta vietnam humanitárius politikájának lejáratására próbálja felhasználni. tény - írja a vna -, hogy eddig 88 amerikai katona földi maradványait adták vissza az usá-nak, mindenféle feltételek nélkül.

- a vietnami kormány mindent megtett azért, hogy a harcokban eltűnteket fölkutassa, s erről rendszeresen tájékoztassa a washingtoni kormány szerveket - hangoztatja a hanoi állásfoglalás.

dp/dj fn

09.20 010783 0886

--

sk0014 4 230 mtik1016

indiai űrhajósok

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. július 1. /mti/ - véget ért egy újabb szakasz a csillagvárosban tartózkodó két indiai űrhajós-jelölt felkészülésében.

rakes sarma és ravis malhotra, aki 1982 őszén érkezett a szovjetunióba, ez év márciusában kezdte meg az általános felkészülést az űrrepülésre. a kiképzésnek ebben a szakaszában a világűrben végzett munkához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket szerezték meg. elsajátították a navigáció szabályait, repülésdinamikát tanultak. begyakorolták a szaljut-7 űrállomás és a szojuz-t típusú űrhajók fedélzeti rendszereinek kezelését, edzéseket végeztek a szojuz-szaljut űrkomplexum makettjén.

a két űrhajós-jelölt, akinek eddigi munkájáról georgij beregovej, az űrhajósok kiképzőközpontjának parancsnoka igen nagy elismeréssel nyilatkozott, most nyári szabadságra visszatér Indiába. ennek

Nm

végeztével csillagvárosba való megérkezésük után jelölik ki a szakemberek a két közös légénységet, amely a továbbiakban már együtt folytatja a felkészülést a szovjet-indiai ürrepülésre, begyakorolva annak különleges kutatási programját, a végrehajtásához szükséges műszerek kezelését.

fl/so fn

09.23 010783 1212

--

sk0015 4 300 mtik1017

hollandia - eurorakéták

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

hága, 1983. július 1. /mti/ - a holland parlament a kereszténydemokrata-liberális kormánytöbbség szavazataival elfogadta a kormány előterjesztését, hogy hová telepítsék a manőverező robotrepülőgépeket, ha befogadásukról majd döntés születik. a telepítés helye woensdrecht légitámaszpontja lesz, a belga határtól 10 kilométerre.

a rakétákat erősen ellenző közvélemény és a parlamenti ellenzék megnyugtatóra előzőleg jacob de ruiter hadügyminiszter azért kifejtette: a kijelölés nem jelent változást a lubbers-kormány álláspontjában. a kormány továbbra is a genfi szovjet-amerikai tárgyalások eredményétől függően járul majd hozzá a 48 manőverező robotrepülőgép elhelyezéséhez, csak addig is megteszi a telepítéshez szükséges technikai előkészületeket - magyarázta a hadügyminiszter.

nyugati diplomáciai körökben úgy értékelik a fejleményt, hogy a holland kormány ismét elhalasztotta a végső döntést a rakétatelepítésről. eredetileg tavaly kellett volna döntést meghirdetnie, a határidőt azonban először idén szeptemberre, majd decemberre halasztotta. értesülések szerint azonban a határozat jövő év júniusa előtt aligha születik meg.

de ruiter elmondta, hogy a genfi tárgyalások kimenetelének értékelésében a kormány „nem hagyatkozik majd nato-szövetségeseire, hanem saját értékrendje szerint ítél... ez annyit jelent: a tárgyalások esetleges kudarca esetén a holland kormány maga kívánja megítélni, kinek vagy minek a hibájából végződtek kudarccal a tárgyalások, és ettől függően kíván döntené. „a woensdrecht-i támaszpont kijelölése nem visszafordíthatatlan, és dönthetünk végül úgy is, hogy nem fogadunk be egyetlen rakétát sem, - hangoztatta a hadügyminiszter.

Nur

a nato-tervek szerint belgiumban és hollandiában csak később, 1984 vége felé kezdődne a telepítés. hollandiában jelenleg tervezési előkészületek folynak, és a tényleges munkálatok csak jövőre kezdődnének.

a munkáspárti ellenzék hevesen elítélte a kormány lépését és a támaszpont kijelölését. joop den uyl munkáspárti vezető, volt miniszterelnök rámutatott: „a puszta tény, hogy a kormány kijelölte a telepítés helyét, jeladás hollandia részéről, hogy ugyanúgy kíván cselekedni, mint a többi nato-ország, és ezzel is siettetta a rakéták érkezését.,,

mp/dj sg fn

09.32 010783 2354

--

sk0016 4 230 mtik1018

latin-amerikai hírek

chile

santiago, 1983. július 1. /ips/pl/ - a chilei építőipari munkások szakszervezetének vezetői szolidaritásukról biztosították a a bebörtönzött szakszervezeti vezetőket, és állást foglaltak a dolgozók jogaiért vívott harc egységéért.

az építőipari dolgozók szakszervezetének vezetői santiagoóban sajtóértekezleten jelentették be, hogy sergio troncosot, szakszervezetük ügyvezető elnökét, akit egy dél-chilei börtönben őriztek, a kínzások miatt megromlott egészségi állapota miatt kórházba kellett szállítani.

a katonai rezsím továbbra is börtönbe tartja carlos opazot, a parasztszövetség elnökét, a szervezet más vezetőit, valamint manuel carot, az élelmezési dolgozók szakszervezetének elnökét. ezek a szakszervezetek tagjai a szakszervezeti központnak, amely a múlt heti általános sztrájkot meghirdette.

uruguay

montevideo, 1983. július 1. /mti-ips/ - miközben az uruguayi katonai rezsím hivatalos propagandája politikai nyitás lehetőségét hirdeti, folytatódnak a rendőri intézkedések. csütörtökön a rendőrség letartóztatta a nemrégiben újra engedélyezett többségi politikai párt, a blanco párt egyik vezetőjét.

Nur

a montevideói rendőrpáncsnokság hivatalosan közölte, hogy egyetemi hallgatókat tartóztattak le a betiltott „ifjú kommunisták”, szervezethez tartozás vádjával.

ts sg fn

09.37 010783 1366

--

sk0017 4 230 mtik1019

jszp

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. július 1. /mti/ - aszukata icsiro, a japán szocialista párt központi végrehajtó bizottságának elnöke jelezte, hogy nem kívánja újrjelölni magát a pártelnöki tisztségre. megbízatása az év végén jár le.

a jszp vezetősége pénteki sajtójelentések szerint értékelte a parlamenti felsőházi választások eredményeit. a kormányzó liberális demokrata párt megőrizte abszolút többségét, a legnagyobb ellenzéki pártnak számít a japán szocialista párt viszont több mandátumot veszített. ezzel összefüggésben aszukata icsiro hangoztatta, hogy a jszp kemény harcot folytatott a nakaszono-kormány ellen, de mégsem sikerült megakadályozni az ldp kényelmes parlamenti többségét.

utalt arra, hogy a szocialistáknak okulniuk kell a vereségből, amelyért - mint szavaiból kitűnt - személyes felelősséget vállal. a pártnak - jelentette ki - új vezetőségre van szüksége, s ennek kapcsán a decemberi kongresszus előbbre hozatalára szólított fel. úgy vélekedett, hogy a jszp csakis belső reformok végrehajtása, erejének újjáépítése árán számíthat sikeres szereplésre a jövő évi alsóházi választásokon.

aszukata icsiro 1977 óta áll a párt élén. a mostani választások után személyét heves támadások érték mind a jszp-n belül, mind a párt legfőbb támogatójának számító japán szakszervezeti főtanács, a szóhjó részéről.

pl/so fn

09.59 010783 1406

Wm

--

sk0018 4 230 mtik1020

amerikai hadsereg - külföldi tevékenység

tokió, 1983. július 1. /mti/ - a japán békeszervezetek nagy felháborodással reagáltak arra a pénteki bejelentésre, hogy augusztusban több szigetországi kikötőben látogatást tesz a tomahawk típusú nukleáris rakéták szállítására alkalmas new jersey amerikai hadihajó. a külügyminiszter elismerte, hogy az amerikai kormány már hetekkel korábban tájékoztatta tokiót a new jersey utitervéről, de - mint mondotta - „a parlamenti választási kampány nem volt megfelelő időpont a látogatás bejelentésére,,.

athén, 1983. július 1./upi/ - az amerikai katonai támaszpontokat „gyarmatosító természetű szerződés,, alapján létesítették görögországban 1953-ban, éppen ezért e támaszpontokat ésszerű határidőn belül el kell távolítani - mondta andreasz papandreu görög miniszterelnök újságírók előtt athénban.

megismételte, hogy az amerikai katonai támaszpontok nem görögország biztonságát szolgálják, hanem az egyesült államok érdekeit.

a támaszpontok működésének ideiglenes meghosszabbításáról kezdett, s jelenleg szünetelő görög-amerikai tárgyalásokkal kapcsolatban papandreu kijelentette: washingtonnak még az új megállapodás aláírása előtt növelnie kell a görögországnak adott katonai segélyét, és pontos időrendet kell szabnia a támaszpontok majdani bezárására.

pl-kzs sg fn

10.31 010783 1347

Wm

--

sk0019 4 300 mtik1021

kina - vezércikk /1.rész/

s. kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. július 1. /mti/ - párton belüli ideológiai, stílusbeli és szervezeti hibák megszüntetésére szorgított felpénteken, a kínai kommunista párt megalakulásának 62. évfordulóján a zsenmin zsipao, a párt központi lapja. ugyanezen a napon jelent meg teng hsziao-ping válogatott műveinek kötete.

a zsenmin zsipao vezércikke az ősszel kezdődő tagfelülvizsgálati kampány jegyében íródott, s feltárja: a kkp 12. kongresszusa után kina 29 tartományi szintű közigazgatási területén, valamint egyes központi kormányzervekben „próbakiigazítások”, kezdődtek. idén tavasszal 17 tartományi szintű közigazgatási egységbe küldtek munkabizottságokat, amelyek felmérték, mennyire sikeresek a „próbakiigazítások”,.

- meg kell állapítanunk, hogy egyes helyi szinteken az egészségtelen tendenciák, a gyenge fegyelem, a jogsértések elég súlyos méreteket öltöttek - írja a zsenmin zsipao.

a vezércikk szerint a pártkiigazítási kampány során „az 1942-es jenani kiigazítási mozgalom szellemében kell cselekednünk, illetve ezt a szellemet kell továbbfejlesztelnünk”,. mint ismeretes, a jenani mozgalom célja mao ce-tung politikai irányvonalának, illetve személyének elfogadtatása volt. /folyt./

nc/dj fn

11.08 010783 1303

Nw

--

sk0020 4 300 mtik1022

kina-vezércikk /2.rész/

a mostani pártkiigazítási mozgalom során ellenben a „balosokat”, kívánják átnevelni, például azokat, akik szerint mao ce-tung minden döntése helyes volt, s azokhoz ragaszkodni kell. hivatalos kínai források szerint mindemellett csak reménytelen esetekben terveznek kizárásokat.

az új pártkiigazítási munkában a teng-kötet tanulmányozásának is nagy szerepet szánnak. a 47 beszélgetés, beszéd 1975 és 1982 között keletkezett, többségüket kínában most hozzák először nyilvánosságra.

- történelmi jelentőségük kitörölhetetlen - írta a zsenmin zsipao vezércikke.

- teng hsziao-ping válogatott műveinek kötete hamarosan sok kínai otthon könyvespolcán lesz látható, egy sorban mao ce-tung és csou en-laj műveivel - jegyezte meg a china daily.

nc/dj fn

11.13 010783 0809

--

sk0021 4 230 mtik1023

csád—franciaország - kadhafi-nyilatkozat

párizs, 1983. július 1. /mti/ - csád fővárosában francia katonai kiképzők érkezését várják a hét végére; át fogják szervezni hissène habré kormányának hadseregét - ezt jelenti a párizsi le figaro című lap különtudósítója n,djamenából.

a tudósító értesülései szerint a francia kormány sok hadianyagot szállít csádnak, mozsárágyukat, rakétákat, harckocsiellenes fegyvereket és löszert. párizsból naponta két nagy repülőgép szállítja a francia hadianyagot a csádi fővárosba. a francia kormány elhatározta, hogy teljes mértékben támogatja hissène habré kormányát, hogy mielőbb véget vessenek a csádi polgárháborúnak - írja a tudósító.

forradalom vezetője

a le matin kadhafi ezredes, a libiai / / nyilatkozatát közli. kadhafi határozottan leszögezte: egyetlen libiai katona sem tartózkodik csád területén, s libia nem avatkozik be a csádi harcokba. ha ezekben a harcokban modern fegyvereket is használnak,

Nw

ezeket a fegyvereket korábban még maga franciaország szállította a csádi kormánynak. /franciaország korábban goukouni oueddei-t támogatta hissène habréval szemben, de amikor az utóbbi elfoglalta a csádi fővárost, őt ismerte el kormányfőnek/

kadhafi hangsúlyozta: a csádi konfliktus belső hatalmi harc, a csádi törzsek egymással vívott harca, s külső beavatkozással nem lehet győzelmet aratni. azok, akik libiát vádolják beavatkozással, csak ürügyet keresnek ahhoz, hogy maguk avatkozzanak be, s azután csádon keresztül libia ellen intézzenek támadást. az egyesült államok tervezi ezt, s afrikai ügynökei - egyiptom, szudán és zaire - útján akarja megvalósítani terveit. libia éppen ezért éberrel figyeli a csádi fejleményeket - hangsúlyozta kadhafi -, és minden külföldi beavatkozást csádban libia ellen irányuló háborús cselekedetnek tekint.

kadhafi továbbá rámutatott: véleménye szerint franciaország tévedést követ el akkor, amikor fegyvereket küld csádba, és így részt vesz a polgárháboruban. ezzel csak olajat önt a tüzre. franciaországnak le kellene vonnia a múlt tanulságait, azt, hogy ne folytasson eleve kudarcra ítélt politikát. afrika megváltozott, s az afrikaiak ma már nem fogadják el a gyarmatosítás idején alkalmazott módszereket.

kadhafi szerint hissène habré csak egy maroknyi kisebbséget képvisel, a csádiak többsége goukouni oueddei-t támogatja. ha tiszteletben tartották volna a lagosi egyezményt, /amelynek értelmében goukouni oueddei lett az elnök, hissène habré pedig hadügyminiszteri tárcát kapott/, akkor még mindig goukouni lenne csád elnöke - mondotta kadhafi. /oueddei

ds/so sg
11.27 010783 2567

Nu

-. -

sk0022 4 230 mtik1024

két rövid hír

ndk - varga imre

berlin, 1983. július 1. /mti/ - a német demokratikus köztársaság művészeti akadémiaja pénteki közgyűlésén 18 külföldi személyiséget választott levelező tagjává, köztük varga imre magyar szobrászművészt.

angolai nagykövet

luanda, 1983. július 1. /mti/ - eduardo dos santos, az angolai népi köztársaság elnöke búcsulátogatáson fogadta kolesza sándort, a magyar népköztársaság luandai nagykövetét.

bj/so-küm sg
11.31 010783 0477

-. -

sk0023 4 230 mtik1025

a szocialista országok külpolitikája - pravda /1. rész/

moszkva, 1983. július 1. /mti/ - a szocialista országoknak a nemzetközi eseményekkel kapcsolatos magatartására a realitásérzék és a magas fokú felelősség tudat jellemző - állapítja meg a pravda pénteki számának egyik cikkében, amelyben - a hét szocialista ország párt- és állami vezetőinek e héten moszkvában megtartott találkozója, az ott elfogadott nyilatkozat alapján - a szocialista országok külpolitikáját elemzi.

ez a realitásérzék és felelősségtudat már a nemzetközi helyzet értékelésében is megnyilvánul. a moszkvai találkozó résztvevői tisztában vannak azzal, hogy a nukleáris háború veszélye, amelyet a hetvenes években sikerült lényegesen mérsékelni, ma ismét növekszik, és hogy a nemzetközi feszültség veszélyes méretűvé vált. ugyanakkor meggyőződésük az is, hogy el lehet kerülni a nukleáris katasztrófát. ehhez meg is van a szükséges alap - a szovjetunió és az egyesült államok, a varsói szerződés és a nato közötti erőegyensúly, amely a nemzetközi stabilitás még biztosabb garanciájává válhat, ha a katonai szembenállás szintjét a szocialista országok javaslataival összhangban sikerül leszállítani.

ll

nyugati politikai vezetők, realitásérzékről és felelősségtudatról beszélve, sokszor szorgalmazzák a mértéktartást a nemzetközi kérdéseket illetően, ám az ilyesfajta felhívásokat legtöbbször nem támasztják alá valódi tettek. a mértéktartás amerikai értelmezés szerint például azt jelenti, hogy az egyesült államok lehetőséget kapjon a más államok belügyeibe való beavatkozásra - mutat rá a pravda. /folyt./

fl/so ng

12.40 010783 1617

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

a szocialista országok külpolitikája - pravda /2. rész/

a szocialista közösség országai különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak a fegyverkezés, a katonapolitika területén tanúsított mértéktartásnak. ez a gyakorlatban a katonai egyensúly megőrzését jelenti, ráadásul nem is a jelenlegi, hanem annál jóval alacsonyabb szinten. javasolják e cél fokozatos, egymást követő intézkedések végrehajtásával történő elérését. a fegyverkezési hajszá megfékezése szempontjából rendkívül fontos lenne a nukleáris fegyverzet mennyiségi és minőségi befagyasztása. a nukleáris fegyverek felhalmozásának megállítása viszonylag könnyen megvalósítható, és ugyanakkor rendkívül hatékony lépés lenne, amely kedvező feltételeket teremtene a nukleáris fegyverzet korlátozásáról folytatott tárgyalásokhoz, ennek a fegyverzetnek ezt követő csökkentéséhez, végső soron pedig felszámolásához.

a moszkvai találkozó résztvevői közös nyilatkozatukban kijelentették, hogy készek egyesíteni erőfeszítéseiket minden országgal, amely a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítására törekszik. ezzel újlagl bizonyosságot tettek arról, hogy a nemzetközi helyzetet reálisan értékelve a legnagyobb felelősséget érzik a béke, az emberiség sorsa iránt - állapítja meg cikkében a pravda.

fl/so ng

12.45 010783 1287

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

román nemzetgyűlés

bukarest, 1983. július 1. /mti/ - bukarestben pénteken összeült a nagy nemzetgyűlés, hogy megvitassa az öngazgatás és az önellátás szigorú alkalmazásáról és a javadalmazás tökéletesítéséről szóló programot, és több más törvényjavaslatot, valamint törvénymódosítást.

a program, amelyet constantin dascalescu miniszterelnök ismertetett a nemzetgyűlésben - a munkásöngazgatás és az önellátás fejlesztését célozza, arra hivatott, hogy növelje a dolgozó kollektívák közvetlen felelősségét. a javadalmazásra vonatkozó terv alapján - szakasosan - szeptembertől a jövő év második feléig minden kategóriában növelik a dolgozók jövedelmét, olyan mértékben, hogy a javadalmazás 1984 második felében 5 százalékkal haladja meg az 1980-as szintet. a terv szerint 1984-ben és 1985-ben további emeléseket hajtanak végre. növelni kívánják a nyugdíjakat is.

a tervezet nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a javadalmazást csak a gazdasági és társadalmi fejlesztési terv végrehajtása, a munkatermelékenység fokozottab növekedése esetén lehet megvalósítani. a kormány jelentése szerint a román ipar az első félévben több mint hat milliárd lei értékkel termelt többet a tervezetnél, ami 5 százalékos növekedést jelent. a mezőgazdasági termelés a szárazság miatt elmarad a tervezett szinttől, de - mint a jelentés hangoztatja - a termés biztosítani fogja a kenyérgabona-szükségletet.

románia az első félévben több mint egymilliárd dolláros külkereskedelmi aktívumot ért el, de ezt a kormány nem tartja kielégítőnek. 1982-ben - mint ismeretes - a román aktívum 1,8 milliárd dollárra rugott.

wa-ág/ge ng

13.41 010783 1637

se

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

dél-afrika támadásra készül?

Luanda/harare, 1983. július 1. /reuter/ - angola zimbabwe-i nagykövetsége csütörtökön közölte, hogy a jelek szerint dél-afrika újabb támadást készít elő angola ellen - jelentette a ziana zimbabwe-i hírügynökség.

a nagykövetség közleménye szerint pretoria csapatokat vont össze a dél-afrikai megszállás alatt lévő namibia angolával határos cunene tartományában. vasárnap a dél-afrikai csapatok angolai katonai állásokat lőttek cahama térségében. az angolai közlemény újólag felszólította a dél-afrikai köztársaságot, hogy az ensz határozatainak megfelelően távozzék namibiából.

/taszsz/ pedro maria tonha, az mpla-munkapárt kb pb tagja, angolai nemzetvédelmi miniszter jako kungo városban elhangzott beszédében elítélte a dél-afrikai fajüldöző rendszert és az imperialista erőket azért, hogy minden eszközzel igyekeznek bizonytalanná tenni a helyzetet angolában és más frontállamokban.

az angop angolai hírügynökség kommentárban bélyegezte meg az unita ellenforradalmi szervezet angolai és külföldi állampolgárok ellen elkövetett erőszakos akcióit. az alto catumbelában foglyul ejtett csehszlovák állampolgároknak embertelen bánásmódban volt részük az unita namibiai bázisán, ahova erőszakkal hurcolták el őket. az ellenforradalmi csoportok sokoldalú támogatást kapnak egyes nyugati hatalmaktól és a dél-afrikai köztársaságtól - mutat rá az angop. pretóriai védelmezők és az egyesült államok kormányzata továbbra is akadályozzák namibia függetlenné válását, és a terület dekolonizálását a kubai csapatok angolából való kivonásától akarja függővé tenni - hangsúlyozza a kommentár.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az angop angolai hírügynökség a taszsz által ismertetett anyagában arról is hírt ad, hogy az unita fogságában életét veszítette egy csehszlovák szakértő.

pf sg ng
13.52 010783 1919

ll

--

sk0027 4 230 mtik1029

palesztin tüszünet - 2

bejrut, 1983. július 1. /mti/ - a péntekre virradó éjszakán és a délelőtti órákban arafat hívei és ellenfelei kölcsönösen tiszteletben tartották az előző este kötött tüszünetet. az eredetileg 12 órás fegyvernugvás kiterjesztése főként a baalbeki megállapodás végrehajtásától, a foglyok szabadon bocsátásától, az uttorlaszok, barikádok felszámolásától, a fegyveres összecsapásokat megelőző állapotok visszaállításától, a provokációk megszüntetésétől, az el fatah palesztin szervezetet megosztó ellentétek tárgyalásos rendezésének vállalásától és megkezdésétől függ.

biztató fejlemény, hogy a palesztin menekültek követelésére, a libanoni haladó pártok kezdeményezésére létrejött baalbeki találkozáson héttagu, három palesztin és négy libanoni képviselőből álló bizottságot alakítottak a tüszüneti megállapodás ellenőrzésére.

tuniszi keltezésű jelentések szerint időközben haladást ért el a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottsága is, amely péntek hajnalig tartott rendkívüli ülésén héttagu különbizottságot alakított a szíriai-palesztin kapcsolatok normalizálására, nevezetesen a jasszer arafat vb-elnök és a szíriai vezetés között támadt nézeteltérések tisztázására. mint emlékeztet, damaszkus egy hete kiutasította arafatot, mert az ellene lázadó frakció katonai támogatásával vádolta szíriát. a közvetítő bizottság vezetője abdel mohsen abu majzer, a végrehajtó bizottság független tagja, aki állítólag arafat ellenzékiével rokonszenvez.

bz/ge ng

14.07 010783 1529

ll

--

1983.07.01.

sk0028 4 230 mtik1031

nato - de jager

brüsszel, 1983. július 1. /mti/ - cornelis de jager holland tábornok vette át pénteken a nato katonai bizottságában az elnöki tisztet a kanadai robert fallis tengernagytól, aki három évig állt a testület élén. a katonai bizottság a nato egyesített katonai szervezetét irányítja legfőbb szervként, és a szervezethez tartozó 13 ország vezérkari főnökei foglalnak helyet benne. franciaország tábornoki rangú megfigyelővel képviselteti magát. a katonai bizottság dolgozza ki és terjeszti a politikai vezető testületek elé jóváhagyásra a nato katonai terveit, programjait, stratégiáját.

de jager tábornok 57 éves, tüzértiszti iskolát végzett, az egyesült államokban is szerzett katonai képesítést. 1973-tól a holland szárazföldi erők főparancsnoka, 1977-től vezérkari főnöke, 1980-tól a holland fegyveres erők vezérkari főnöke volt.

a leköszönő elnök, robert fallis a napokban feltűnést /és nato-körökben élénk megütközést/ keltett nyilatkozatban kijelentette, hogy véleménye szerint a nato „tul sok” atomfegyverrel rendelkezik, és hogy hihető elrettentési stratégiához a jelenleginél jóval kevesebb atomfegyver is elegendő lenne.

mp/ge ng

14.25 010783 1185

--

sk0029 4 230 mtik1032

okp - határozat

róma, 1983. július 1. /mti/ - az olasz kommunista párt vezetőségének véleménye szerint a rendkívüli választás eredménye „mélyrehatóan új politikai szakasz”, kezdetét jelenti itália életében.

a l,unitában, a párt lapjában pénteken közzétett határozat elsősorban a kereszténydemokrata párt /dc/ 5,4 százalékos visszaesését tartja fontos fejleménynek. úgy ítéli meg: kudarcot vallott a dc arra irányuló törekvése, hogy centrista többséggel erős konzervatív kormányt hozzon létre. „azzal, hogy az olaszok elítélték a dc-t, egyúttal fordulatot is sürgettek a politikában és a hatalom gyakorlásában, az erkölcsi megújulás mellett tették le a garast, és azt akarják, hogy a kormány más erőkből tevődjen össze.

ll

1983.07.01.

közelebb kerültünk a demokratikus alternativa megvalósulásához is,, - áll a határozatban.

az olasz kommunisták vezető testülete ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy a munkáltatók legszélsőségesebb szárnya folytatja támadását a munkás- és szakszervezeti mozgalom ellen. ilyen körülmények között a kommunisták egyik közvetlen feladata marad, hogy támogassák a dolgozók harcát a kollektív szerződések felújításáért és állásuk védelmezéséért. „a választás eredménye nagy társadalmi tiltakozást tükröz,, - mutat rá a határozat. nem lehet többé elodázni a súlyos társadalmi gondok orvoslását. a vezetőség felszólítja a párt aktivistáit: fokozzák a küzdelmet a békéért és azért, hogy olaszországban ne telepítsenek eurorakétákat.

a szocialista párthoz fűződő kapcsolatot elemezve az okp vezetősége úgy ítéli meg, hogy olaszország történetében először „számtanilag adva volna annak lehetősége, hogy demokratikus többséget alakítsanak ki a dc nélkül,,. ez a tény önmagában is módosítja az eddigi politikai képletet, és csapás a dc központi szerepére. az okp azzal a javaslattal fordul az oszp-hez, hogy a szocialisták helyezkedjenek „önálló álláspontra,,. vagyis ne a dc-vel lépjenek újabb akcióegységre.

az okp szerint ideje érvényt szerezni annak a „játékszabálynak,,. hogy az országot más és más erők, alternatív kormányok irányítsák.

a választás utáni olasz politikai helyzetről a következő napokban tanácskozik az olasz kommunista párt központi bizottsága is.

se/ge ng

14.36 010783 2245

ll

--

sk0030 4 230 mtik1033

ifjúsági aktivaértekezlet gdanskban

varsó, 1983. július 1. /mti/ - országos ifjúsági pártaktiva-értekezletet tartanak szombaton és vasárnap gdanskban az olivia sportcsarnokban. a vajdasági és a lengyel hadseregben működő pártszervezeteket képviselő fiatalok, valamint a lengyel szocialista ifjúsági szövetségben tevékenykedő ifju párttagok közvetlen eszmecserét folytathatnak több minisztérium vezetőivel. a találkozó a fiatalokat érintő legkülönbözőbb kérdésekről lesz szó, köztük a kidolgozás alatt álló ifjúsági törvény tervezetéről is.

a tanácskozásnak nagy belpolitikai jelentőséget tulajdonítanak varsóban. mint leszek miller, a lemp kb ifjúsági bizottságának titkára a pap hírügynökségnek adott nyilatkozatában hangsúlyozta, a gdanski találkozó mindenképp annak újabb bizonyítéka, hogy a párt igen nagy figyelmet fordít a fiatalok véleményének meghallgatására, az ország javát szolgáló aktív cselekvésbe való bevonásukra. /a lemp 2,5 millió tagja közül 260 ezren harminc éven aluliak./

a trybuna ludu, a lemp központi lapja pénteken szimbolikus jelentőségűnek nevezte, hogy az országos ifjúsági pártaktiva-értekezletre éppen abban az olivia sportcsarnokban kerül sor, amely 1981 őszén a néphatalom ellen harcot hirdető „szolidaritás,-kongresszus színhelye volt.

a szerkesztőségek tájékoztatására

megbízható források szerint a gdanski aktivaértekezleten /vagy annak legalábbis egy részén/ részt vesz és beszédet mond wojciech jaruzelski hadseregtábornok.

kn/ge ng

14.45 010783 1559

-.-

sk0031 4 300 mtik1034

nguyen huu tho

hanoi, 1983. július 1. /mti/ - a vietnami nép teljes mértékben támogatja, üdvözli a moszkvai találkozó nyilatkozatát, amely tükrözi a testvéri szocialista országok felelősségteljes, igazságos álláspontját, a világbéke megőrzéséért kifejtett állhatatos tevékenységét - mondotta nguyen huu tho, a vietnami nemzetgyűlés elnöke a nemzetgyűlési ülészak zárótanácskozásán hanoiban.

„a laoszi és a kambodzsai néppel válllvetve, szoros szövetségben a szovjetunióval, más szocialista országokkal, a világ forradalmi, békeszerető erőivel vietnam határozott harcot hirdet a pekingi terjeszkedők hegemonisztikus politikája, a délkelet-ázsiai békét fenyegető manőverei, valamint az amerikai imperializmus aknamunkája ellen. így vesszük ki a részünket az ázsia és a világ békéje megőrzéséért folytatott küzdelemből, - mondotta.

„az emberiség józan többségével együtt határozottan követeljük, hogy az egyesült államok, a nato mondjon le a fegyverkezési versenyről, üljön tárgyalóasztalhoz, hogy csökkenhessen a nemzetközi feszültség és ismét érvényre juthasson, kiszélesedhessen az enyhülési folyamat. vietnam teljes mértékben kiáll a szocialista országok álláspontja mellett, - írja pénteki vezércikkében a vkp központi lapja, a nhan dan.

dp/dj sg ng
14.57 010783 1288

-.-

sk0032 4 230 mtik1035

jkszb kb /1. rész/

belgrád, 1983. július 1. /mti/ - belgrádban pénteken reggel megkezdődött a jkszb központi bizottságának ülése, amelynek napirendjén az elnökség egyéves munkájának értékelése mellett nemzetközi kérdések szerepelnek. dobrivoje vidicsnek, a jkszb kb elnöksége tagjának bevezető referátuma alapján a testület megvitatja a nemzetközi helyzetet, a világ munkás- és más haladó mozgalmainak irányzatait, jugoszlávia nemzetközi helyzetét, valamint a jkszb nemzetközi tevékenységét.

bevezető előadásában dobrivoje vidics megállapította, hogy a jkszb nemzetközi tevékenységében, a világ helyzetének megítélésében a múlt évben megtartott xii. kongresszus állásfoglalásaiból indul ki.

ll

kötelessége, hogy értékeléseit szüntelenül ellenőrizze és gazdagítsa, hogy az adott nemzetközi feltételek közepette állandóan fejlessze a kommunista szövetség gyakorlatát. a kongresszus óta eltelt egy évben a világban tovább éleződtek a gazdasági, szociális, politikai, eszmei és más társadalmi ellentétek. a jksz azonban ennek ellenére sem véli úgy, hogy a világhatalmasztrófa elkerülhetetlen, és hogy a reakció erőinek fölénybe kell kerülniük. a napjainkban érződő válság a mai világnak azt az óhaját is kifejezi, hogy mély szerkezeti változtatásokat vigyenek végbe, hogy a meglévő társadalmi viszonyok a különböző társadalmi rendszerekben haladó irányt vegyenek. minden országnak, minden haladó erőnek a világon elsődleges feladata, hogy megakadályozza a nemzetközi helyzet további romlását, hogy hatékonyabbá tegye a harcot a nemzetközi gazdasági és politikai viszonyok demokratizálásáért, hogy haladéktalanul hozzájárasson a világ égető problémáinak megoldásához. ez a feladat elválaszthatatlan a haladó társadalmi fejlődéstől, a világ minden népének igazi érdekeitől. /folyt./

kd/ge ng

15.04 010783 1797

-.-

sk0033 4 230 mtik1036

jksz kb /2. rész/

a referátum a továbbiakban azokról az erőfeszítésekről szól, amelyeket Jugoszlávia nemzetközi helyzetének megőrzése érdekében tesz, és ezzel összefüggésben méltatta az el nem kötelezett mozgalom szerepét, az új-delhi csúcstalálkozó állásfoglalásainak jelentőségét. dobrivoje vidics ezután - hivatkozva a jksz programjának és más dokumentumainak arra a megállapítására, hogy a szocializmus világméretű öltő folyamat, és hogy a marxizmus a mai kor eszméje - részletesen foglalkozott a szocialista országok helyzetével. megállapította, hogy a szocialista országok többsége új történelmi korszakba lépett, amelyben egyre jobban előtérbe kerül a szocialista társadalom további gazdagításának szükségessége, a szocialista fejlődés ügyét szolgáló társadalmi-gazdasági reformok megvalósítása. a termelőerők a szocialista országokban rendkívül nagymértékben megnövekedtek, és a társadalom valamennyi alkotóerejének gyorsabb felszabadítása új kérdéseket vet fel, előtérbe kerültek a szocialista demokrácia fejlesztésének kérdései. a szocialista országokban a történelmi tapasztalat, a jelen problémái arra utalnak, hogy ma az ilyen problémák gyorsabb megoldása minden eddiginél jobban kapcsolódik a szocializmus továbbfejlődéséhez - jelentette ki dobrivoje vidics, és hozzátette:

„mindezeket a folyamatokat figyelemmel kell kísérenünk, és az együttműködés során tapasztalatokat kell cserélnünk a szocializmus fejlődésének valamennyi kérdésével kapcsolatban.„

az előadó a fejlett kapitalista országok helyzetére áttérve beszélt a munkásmozgalom fejlődésének új jelenségeiről, a szocialista és a kommunista pártok, a baloldal együttműködéséről, a békemozgalmak fellendüléséről, illetve a konzervatívok és a jobboldaliak erősödő tevékenységéről. a napokban megalakult „demokratikus nemzetközi szövetségéről„, szólva, amely felöleli a konzervatívokat és általában a jobboldali pártokat Európában, leszögezte: az ilyen veszélyes tendenciák életre keltése a nemzetközi viszonyokban veszélyezteti a demokratikus vívmányokat és megnehezíti a további harcot minden haladó erő számára. az antikommunizmus csak a hidegháború legsúlyosabb napjaiba vezethet vissza, s világméretű összeütközést szülhet, ezért erőlyesen szembe kell szállni vele. /folyt./

kd/ge ng

15.12 010783 2291

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

jksz kb /3. rész/

a beszámoló végül a jksz nemzetközi kapcsolataival foglalkozott, hangoztatva, hogy azokban az 1976-os berlini értekezlet állásfoglalásaihoz tartják szem előtt.

a szerkesztőségek tájékoztatására

a referátum a nemzetközi helyzet általános értékelésekor az ismert jugoszláv álláspontot ismétli meg, amely szerint a világ békéjét „egyre inkább veszélyezteti a tömbök szembenállásának politikája, az érdekszférákért folyó harc„. megállapítja: „a tömbök létezésé és egymással való szembeállítás, valamint a hatalomra és uralkodásra törekvő politika az egyik fő oka a nagyfegyverkezési hajszának. a tömbök és a nagyhatalmak a fő tényezői annak, hogy a nemzetközi viszonyokban állandóan erősödik a katonai tényező szerepe.„

le

jugoszlávia nemzetközi szerepével foglalkozva az előadó kijelentette: „jugoszlávia olyan térségben fekszik, amelyen a nagyhatalmak és tömbök érdekei találkoznak, ezért figyelik fejlődését megkülönböztetett gonddal. az új jugoszlávia teljes fejlődése, szerepe a világban megmutatta, hogy megszilárdult az a nemzetközi érdek, amely a jksz nemzetközi helyzetét kívánja megőrizni nemzetközi keretek között, jugoszláviát mint olyan tényezőt, amely a balkánon, Európában és a világon a béke és a biztonság fontos tényezője.„ a kérdéssel kapcsolatosan egy másik helyen a referátum leszögezi: „senkinek sem engedjük meg, hogy bármilyen ürüggyel - politikaival, gazdaságival vagy ideológiáival - kérdésessé tegye hazánk függetlenségét, szocialista öngazgatásu fejlődését.„ /folyt./

kd/ge ng

15.17 010783 1609

--

sk0035 4 230 mtik1038

a szerkesztőségek tájékoztatására!

jksz kb /4. rész/

a szocialista országokkal foglalkozó részben külön említés történik Lengyelországról mint olyan országról, amelyben „számos körülmény közrejátszása révén a szocializmus további fejlődésének problémája a legnagyobb dimenzióju kérdésként vetődött fel, ahol általános társadalmi válság alakult ki, az elégedetlenségnek sokan hangot adnak, a dolgozók spontán módon tiltakoznak, és ugyanakkor behatoltak a nyílt szocialistaellenes erők is. a helyzet normalizálódásának útján határozott eredmények jelentkeznek ebben a baráti államban, de a legfontosabb feladatok még ezután következnek, azoknak a megoldásával az ország kijut a válságból.„

a szocialista országok fejlődéséről szólva dobrivoje vidics kijelentette, hogy a kötelező „modell.„-hez való ragaszkodás, amely nem veszi figyelembe az egyes országok közötti objektív meglévő különbségeket, elkerülhetetlenül konfliktusokhoz vezet. a szocialista országok egymás közötti kapcsolatában „a demokrácia magasabb fokának.„ elérését szorgalmazta.

ll

a jugoszlávia szomszédaival fennálló kapcsolatokat érintve megállapította, hogy bulgáriával azok még mindig bonyolultak, mivel szófia tagadja a macedón nemzet mint olyan létezését, és ennek megfelelően viszonyul a bulgáriában élő macedón nemzeti kisebbséghez,

a nemzetközi pártkapcsolatokat taglaló rész foglalkozik az újabb világértelmezés kérdéseivel is: „az utóbbi időben sokan élesztetik a kérdést, miszerint jó lenne újra megtartani a kommunista pártok nemzetközi tanácskozását, és hogy ennek olyan gyakorlatnak kell lennie, amelyet ápolni kell. ismert dolog, hogy ezzel kapcsolatban a jksz-nek világosan kifejtett álláspontja van, s hogy nem helyesli a kommunista pártok nemzetközi találkozóinak intézményesítését. a jksz mindig abból indult ki, hogy a békéért és a haladásért folyó harcot mindig a haladás és a demokrácia erőinek legszélesebb mozgósításával kell folytatni. ezért a jövőben is a fenti kezdeményezőknek ismert álláspontunkat mondjuk el, amelyet számtalanszor, sokoldaluan megindokoltunk már a berlini értekezleten 1976-ban.„

kd/ge ng

15.27 010783 2192

--

sk0036 4 230 mtik1040

szovjet hadgyakorlat

moszkva, 1983. július 1. /taszsz/ - a baltikumban és belorusszia nyugati térségében folytatódnak a szovjet fegyveres erők hadgyakorlatai, amelyeket dmitrij usztyinov marsall, honvédelmi miniszter irányít.

a magasabb egységek és egységek a valódi harci helyzethez egészen közel álló, bonyolult körülmények között a közös harci műveletek során különböző helyzetekben tökéletesítik az egymás közötti összehangoltságot és együttműködést.

a gyakorlat, a csapatok szárazföldi, légi és tengeri műveleteinek első napjai azt tanúsítják, hogy a parancsnokok, a törzsek és a politikai szervek, a fegyver- és haderőnemek állománya nagy politikai lelkesedéssel, igyekezettel és felelősségtudattal oldják meg a gyakorlat feladatait.

te ht ng

15.33 010783 0783

ll

--

sk0037 4 230 mtik1041

madridi találkozó /1.rész/

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. július 1. /mti/ - a szovjet küldöttség kész arra, hogy a spanyol kormány két héttel ezelőtti javaslatainak keretében tevékenykedve erőfeszítést tegyen annak érdekében, hogy egy kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak - hangsúlyozta anatólij kovaljov külügyminiszter-helyettes a madridi találkozó pénteki plenáris ülésén. ugyanakkor - mondotta - a szovjetunió számít arra, hogy a nyugati résztvevők is hasonló, építő szellemben, felelősségteljes magatartással járulnak hozzá a találkozó sikeréhez.

a szovjet küldöttség vezetője felszólalásában utalt a hét szocialista ország párt- és kormányfőinek legutóbbi moszkvai tanácskozására, amelyen a résztvevők aláhúzták a madridi találkozó mielőbbi sikeres befejezésének szükségességét és fontosságát. mindez - hangsúlyozta kovaljov - megfelel az európai népek várakozásának és lehetővé teszi az európai leszerelési konferencia összehívását a helsinki folyamat továbbvitelét.

a szocialista országok vezetői moszkvai tanácskozásukon aláhúzták - emlékeztetett rá kovaljov -, hogy maximális erőfeszítést kell tenni a madridi találkozó sikere érdekében. a szovjetunió, valamint a többi szocialista ország elfogadta a semleges és el nem kötelezett államok módosított dokumentumtervezetének eredeti formáját. ezzel az említett országok bizonyosságot tettek rugalmasságukról, kompromisszumra való készségükről, a megoldásra irányuló törekvéseikről.

a szovjet delegátus végezetül idézte andropov államfő nyilatkozatát, miszerint „meg kell őrizni és tovább kell fejleszteni az enyhülés éveiben elért eredményeket... a szovjetunió ebben a szellemben tevékenykedik madridban is - tette hozzá kovaljov.

pan de soraluca, a spanyol delegáció vezetője elismeréssel szólt a szovjet álláspontról, amely - mint mondotta - a spanyol kormány kezdeményezésének támogatását jelenti. kifejezte reményét, hogy a spanyol javaslat közelebb viszi a találkozót a sikeres befejezéshez. /folyt./

ky/hn ng

15.43 010783 2053

-.-

sk0038 4 230 mtik1042

madridi találkozó /2. rész/

a közöspiaci országok nevében felszólaló görög küldött, valamint az egyesült államok delegációjának vezetője szintén pozitívan reagált a szovjet felszólalásra. kifejezésre juttatták a sikeres befejezésre irányuló szándékukat, ugyanakkor azonban úgy nyilatkoztak, hogy megítélésük szerint még nem minden kérdésben alakult ki közmegegyezés.

az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó madridi találkozó a jövő héten, az elfogadott munkarend szerint folytatja munkáját.

ky/hn ng

15.49 010783 0548

-.-

sk0039 4 230 mtik1043

zsivkov - olszowski

szófia, 1983. július 1. /mti/ - todor zsvkov, a bkp kb főtitkára, a bolgár államtanács elnöke pénteken fogadta stefan olszowskit, a lemp kb politikai bizottságának tagját, lengyel külügyminisztert, aki hivatalos baráti látogatáson tartózkodott bulgáriában. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen todor zsvkov hangsúlyozta, hogy a bkp és a bolgár nép megértéssel fogadja és támogatja azokat az intézkedéseket, amelyeket lengyelország párt- és állami vezetése tett és tesz a szocializmus védelmére és megszilárdítására. meggyőződését fejezte ki, hogy a szocialista közösség országainak testvéri segítségével leküzdik a nehézségeket.

a találkozáson ismételten aláhúzták a néhány nappal ezelőtt elfogadott moszkvai nyilatkozat rendkívül nagy jelentőségét, és megerősítették a két ország eltökéltségét a béke megvédésére.

x x x

grisa filipov bolgár kormányfő és stefan olszowski pénteki szófiai megbeszélésén elégedetten állapították meg, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok a lengyel gazdaság nehézségei ellenére jól fejlődnek, bővül az árucseré. egyetértettek abban, hogy a két ország gazdasági együttműködése tovább bővíthető és részletesen áttekintették ennek konkrét lehetőségeit.

mindkét találkozáson részt vett petr mladenov, a bkp kb pb tagja,
külgügyminiszter.

ék/ge ng

16.03 010783 1345

--

sk0040 4 230 mtik1044

usa - nicaragua

washington, 1983. július 1. /mti/ - washington újabb lépésre készül a nicaraguai baloldali rendszer elleni katonai, politikai és gazdasági hadjáratában. pénteki sajtójelentés szerint az egyesült államok a világbankban és az amerikaiak közötti fejlesztési bankban egyaránt meg akarja akadályozni további kölcsönök folyósítását nicaraguának.

james conrow, az amerikai pénzügyminisztérium nemzetközi bankosztályának igazgatója a the washington postnak adott nyilatkozatában kijelentette: az egyesült államok vétóval fog megakadályozni minden bankkölcsönt a sandinista kormánynak, amíg az „nem tesz lépéseket a magánszektor megújítására, és „az állami szektor hatékonyságának fokozására,„.

a bejelentés mindössze két nappal követte az amerikaiak közötti fejlesztési banknak azt a döntését, amellyel 2,2 millió dolláros kölcsönt szavazott meg nicaraguának egy utépités befejezésére. szerdán washington is megszavazta ezt a csekély összegű kölcsönt, amelyet a bank 42 tagországa egyöntetűen támogatott. conrow idézett nyilatkozatából a the washington post azt a következtetést vonja le, hogy az amerikai kormány folytatja a nicaragua elleni gazdasági hadviselést is.

br/im ng

16.05 010783 1206

--

sk0041 4 230 mtik1045

begin - habib

kairó, 1983. július 1. /mti/ - az izraeli fegyveres erők vezérkari főnöksége elkészítette dél-libanon tartós megszállásának terveit, pontosabban három tervezetet, amelyek közül a legalkalmasabbat fogják kiválasztani. ezzel a hírrel fogadta pénteken jeruzsálemben menahem begin miniszterelnök philip habib nagykövetet, reagan elnök különmegbízottját. begin oldalán a pénteki tanácskozáson ott volt jichak samir külügy- és mose arensz hadügyminiszter. habibot morris draper és richard fairbanks kísérte el a miniszterelnöki hivatalba.

a jeruzsálemi rádió jelentése szerint habib újabb kísérletet tett arra, hogy lebeszélje az izraeli vezetést a dél-libanont megszálló izraeli erők tartós átcsoportosításáról.

megmosolyogták habibot, amikor végső kísérletként azt az alternatívát ajánlotta beginéknek, hogy vegyék fontolóra dél-libanon teljes és feltétel nélküli kiürítését, mint a szíriai és a pfsz-erők kivonásának alapfeltételét. „ez a legtökéletesebb „anti-hír, amit valaha hallottam,„ - jegyezte meg a jeruzsálemi rádió szerint egy magas rangú izraeli személyiség.

amin dzsemajel libanoni államelnök július 22-én, menahem begin július 27-én utazik washingtonba. előreláthatólag ekkor válik véglegessé, hogy izrael tartósan berendezkedik dél-libanon körülbelül negyven kilométer széles határsávjában - ami azzal jár, hogy a szíriai alakulatok és a pfsz erői is libanonban maradnak. izrael el akarja hagyni a megszállása alatt álló közép-libanoni területeket, főleg a suf-hegység vidékét, mivel a druz-maronita villongások és a gerillák támadásai nyomán veszteségei tovább növekednek. az egyesült államok a nyugatbarát libanoni kormány fennmaradását félti arra az esetre, ha izrael idő előtt hátravonja dél-libanoni erőit az új állásokba, mert amíg nem határozzák meg, hogy kik segítsenek dzsemajelnek a terület ellenőrzésében, a pfsz erői ismét bevonulhatnak ebbe a körzetbe.

pk ng

16.18 010783 1945

Al

--

sk0042 4 230 mtik1046

szovjetunió - ausztrália

canberra, 1983. július 1. /taszsz/ - a szovjet utasszállító hajók ismét befuthatnak ausztrália kikötőibe, miután az ország munkáspárti kormánya feloldotta azokat a korlátozásokat, amelyeket a konzervatív kormányzat vezetett be.

„a szovjet hajókra vonatkozó tilalom július 1-től életbe lépő megszüntetése összhangban van a kormánynak azzal az elhatározásával, hogy gyakorlatiasabb alapokra helyezze a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatait, - jelentette ki peter morris ausztráliai szállítási miniszter. „a volt kormány korlátozásait nem támogatta a közvélemény, így tartahatlanná váltak. az ausztráliai állampolgároknak mostantól - versenyképesebb árakon - ismét nagyobb választék áll rendelkezésre a csendes-óceáni utazásokhoz. - hangsúlyozta a miniszter.

hg ai ng

16.21 010783 0821

-.-

sk0043 4 230 mtik1047

kohl szovjetunióbeli utja - bonni állásfoglalások /1. rész/

follinus k. jános, az mti tudósító ja jelenti:

bonn, 1983. július 1. /mti/ - az nszk kormánya „kemény tárgyalásokra, számít helmut kohl kancellár és hans-dietrich genscher külügyminiszter hétfőn kezdődő szovjetunióbeli látogatása során, de egyúttal bizik benne, hogy folytatható a szovjet-nyugatnémet párbeszéd - jelentette ki pénteki sajtóértekezletén peter boenisch, a bonni kormányt szóvivője.

boenisch újra hangsúlyozta, hogy kohl kancellár a rakétakérdésben a nyugati álláspontját fogja képviselni az ugynevezett „közbülső megoldás, támogatásával. kohl azonban egyúttal kifejezésre akarja juttatni kormányának azt a szándékát, hogy kész a szovjet-nyugatnémet kapcsolatok, mindenekeelőtt a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére a fennálló szerződések alapján és a jószomszédi viszony szellemében. kohl javasolni akarja egy andropov-reagan csúcstalálkozó megtartását is.

a bonni szóvivő „bátoritónak, nevezte, hogy az elmúlt időben mind jurij andropov, mind helmut kohl kiállt a szovjet-nyugatnémet viszony fejlesztéséért. az nszk jószándékának bizonyítékaként említette boenisch, hogy a kohl-kormány kezességet vállalt azért az egymilliárd márkás hitelért, amelyet nyugatnémet bankok nyújtanak az ndk külkereskedelmi bankjának. a szovjet vezetés - mondotta - ebből is láthatja, hogy bonn nemcsak szavakban, hanem tettekkel is jobb kapcsolatok kiépítésére törekszik.

boenisch részletesen ismertette a nyugatnémet kormányfő látogatásának előzetes programját, amelyben változások még elképzelhetőek. eszerint, először a két küldöttség találkozik majd egymással. kedden kerül sor helmut kohl és jurij andropov négy szemközti tárgyalására, amelyen csak a tolmácsok vesznek részt. a bonni kancellár ezen kívül külön-külön tárgyal majd nyikolaj tyhonov szovjet miniszterelnökkel és dmitrij usztyinov honvédelmi miniszterrel is. genscher külügyminiszter andrej gromiko miniszterelnök-helyettesével, külügyminiszterrel folytat eszmecsereét. /folyt./

fkj/ge ng

16.36 010783 2055

-.-

sk0044 4 230 mtik1048

kohl szovjetunióbeli utja - bonni állásfoglalások /2. rész/

a hivatalos politikai tárgyalások várhatóan szerdán délelőtt érnek véget. ezután kohl kancellár sajtóértekezletet tart, majd kijevbe utazik. a nyugatnémet küldöttség csütörtökön este tér vissza az nszk-ba.

a látogatás küszöbén genscher külügyminiszter a nordsee-zeitung számára írt és a lap szombati számában megjelenő cikkében aláhuzta: az nszk vezetése hosszú távon törekszik az enyhülési politika megvalósítására. a bonni diplomácia vezetője pozitívan értékelte a hét szocialista ország vezetőinek moszkvai nyilatkozatát, kiemelve belőle a megegyezési készséget a rakétakérdéssel kapcsolatban.

az ellenzéki német szociáldemokrata párt felszólította kohl kancellárt: moszkvai tárgyalásain tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokon kompromisszumos megoldás szülessék. az spd szerint a helyes megoldás az lenne, ha a szovjetunió erőteljesen csökkentené ss-20-as rakétáinak számát, az egyesült államok pedig

Fi

csupán robotrepülőgépeket telepítene nyugat-európába, vagyis lemondana a pershing-2 rakéták állomásoztatásáról.

a szovjet-nyugatnémet gazdasági együttműködés jövőjét érinti az a bonni kormánykörök által pénteken nyilvánosságra hozott tanulmány, amely szerint az nszk nem mondhat le a szocialista országokból származó energiahordozókról. mindenekelőtt a földgáz-, de a kőolaj- és szénszállítások is fokozhatóak, anélkül, hogy az nszk „függő helyzetbe” kerülne - olvasható a tanulmányban. a szocialista országokból eredő energiaimport jelenleg az nszk energiafogyasztásának 7,8 százalékát fedezi. a földgáznál ez az arány 20 százalék, de a 90-es években eléri majd a 30 százalékot. a szovjet kőolajszállítások a nyugatnémet kőolajfogyasztás 11,1 százalékát teszik ki.

fkj/ge ng

16.45 010783 1862

..-

sk0045 4 230 mtik1049

szovjet ensz-társaság - felhívás

moszkva, 1983. július 1. /taszsz/ - a szovjet ensz-társaság azzal a felhívással fordult az egyesült államok és több nyugat-európai ország ensz-társaságához, hogy támogassák a nukleáris fegyverek befagyasztására tett szovjet kormányjavaslatot. a szovjet ensz-társaság ezzel kapcsolatban emlékeztet arra, hogy az egyesült nemzetek szervezete már támogatásáról biztosította a nukleáris befagyasztás gondolatát, amikor a közgyűlés 37. ülésén elfogadott határozatában felszólította a nukleáris hatalmakat atomarzenáljuk befagyasztására.

hg ai ng

16.47 010783 0598

Fi

..-

sk0046 4 230 mtik1050

papergate /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. július 1. /mti/ - william casey, a cia igazgatója, hírszerző rendszert, irányított a carter-kormány ellen az 1980-as választási kampány idején - jelentette pénteki számának első oldalán a the washington post. casey, mint ismeretes, a választások után lett a cia, az amerikai központi hírszerző hivatal igazgatója.

a jelenleg titkos küldetésen közép-amerikában tartózkodó, hetvenéves cia-igazgató, hírszerzési műveletei, a carter-kormány ellen állítólag annak kiderítését célozták, vajon nem készül-e a kormányzat az utolsó pillanatban valamilyen irán elleni katonai akcióra, amelynek megkezdése megnövelné carter szavazótáborát. robert garrick, aki reagan választási kampányában a tervezési és politikai ügyek felelőse volt, csütörtökön azt közölte a washingtoni lappal, hogy casey hírszerző szolgálata, amely országosan figyelte a katonai szállítórepülőgépek és a csapatok mozgását, nyugalmazott katonatisztekkel állt. garrick maga is nyugalmazott tengerész, aki szerint a casey által nyújtott információk nem a fehér házból és nem carter választási főhadiszállásáról származtak.

a the washington post leleplezése újabb súlyos csapás casey-re, akit pedig a reagan-kormány minden jel szerint megpróbál „eldugni”, a papergate-ügyben sokasodó vádak előtt. a the new york times úgy értesült, hogy casey-nek igen befolyásos konzervatív támogatói vannak a kormányon kívül is, akik azt szeretnék, ha a szélsőjobboldal által sokat támadott james bakernek, a fehér ház személyzeti főnökének jutna az első „áldozati bárány”, szerepe. baker volt az, aki casey-re terelte a fehér ház elleni kémkedés-irányításának gyanúját azzal, hogy kijelentette: az 1980 októberi választási tv-vita előkészítésére összeállított tájékoztató anyagot tőle kapta.

a the washington post kommentárja szerint reagannak sürgősen tennie kellene valamit, hogy megnyugtatóan tisztázza magát és embereit. ellenkező esetben, ha a dolgok ilyen ütemben haladnak, egy héten belül sor kerülhet a legmagasabb kormánykörök büntető magatartásának gyanúja esetén szokásos lépésre: különleges vizsgálóbíró kinevezésére. /folyt./

br/im ng

16.56 010783 2211

Fi

..-

sk0047 4 230 mtik1051

papergate /2. rész/

a carter-kampány egykori résztvevői tovább öntik az olajat a tűzre. csütörtöki nyilatkozataikban aláhúzták, hogy a fehér házból eddig előkerült carter-papírok is azt bizonyítják: az iratok nem egy helyről származtak, hanem a fehér ház különféle irodáiból. patrick caddell, carter elnök volt közvéleménykutatója szerint nem valószínű, hogy egyetlen „elégedetlen személy”, bocsátotta volna őket a reagan-kampány rendelkezésére, amint ezt az elnök állította kedd esti sajtóértekezletén.

br/im ng
16.57 010783 0534

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

ulusu bukareftsben

bukarest, 1983. július 1. /mti/ - bülend ulusu török kormányfő pénteken bukarestbe érkezett. négynapos hivatalos látogatása során fogadja őt nicolae ceausescu román elnök is. a constantin dascalescu miniszterelnökkel folytatandó tárgyalásokon főként a kétoldalú gazdasági kapcsolatok kibővítéséről lesz szó. a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi együttműködési megállapodást, valamint a kétoldalú tudományos és kulturális cserét szabályozó programot nicolae ceausescu ez év májusában ankarában tett látogatásakor írták alá. a program a török-román árucsereforgalom értékét a következő két évben 700 millió dollárban szabta meg.

... wa-ág/hn ng
16.59 010783 0689

Fi

-.-

sk0049 4 230 mtik1053

román nemzetgyűlés - 2

bukarest, 1983. július 1. /mti/ - pénteken befejeződött a nagy nemzetgyűlés ülése, amelyen megvitatták és egyhangulag elfogadták a munkásönigazgatás, és az önellátás következetes végrehajtásával és a javadalalmazás tökéletesítésével kapcsolatos programot.

a nagy nemzetgyűlés - szintén egyhangulag - megszavazta az egyes mezőgazdasági termények kiegyensúlyozott biztosításáról szóló programot is, amely a földalap jobb kihasználását, az öntözött területek arányának 55-60 százalékra történő növelését irányozza elő.

wa-ág/im ng
17.04 010783 0574

-.-

sk0050 4 230 mtik1056

rövid hírek

vologda kitüntetése

vologda, 1983. július 1. /taszsz/ -októberi forradalom érdemrenddel tüntették ki vologda városát. a kitüntetést gejdar alijev, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjet minisztertanács első elnökhelyettese adta át. a kitüntetéssel az észak-oroszországi város dolgozóinak azon érdemeit ismerték el, amelyeket a gazdasági és a kulturális építésben, valamint a nagy honvédő háború idején a német hadsereg feletti győzelem kivívásában értek el.

atomfegyvermentes övezet

bielefeld, 1983. július 1. /dpa/ - atomfegyvermentes övezetté nyilvánította a város területét a nyugatnémet bielefeld tanácsa. ugyanakkor a város vezetői a bundestaghoz és a kormányhoz felhívást intéztek, amelyben sürgetik az új amerikai középtávolságú nukleáris rakéták nszk-ban történő telepítésének megakadályozását.

korzikai merényletek

bastia, 1983. július 1. /dpa/ - újabb merényletet követtek el korzikában a francia hatóságok ellen. ismeretlen tettesek péntekre virradó éjjel felrobbantottak egy gyorsnaszádot bastia kikötőjében

Fi

sk0047 4 230 mtik1051

papergate /2. rész/

a carter-kampány egykori résztvevői tovább öntik az olajat a tüzre. csütörtöki nyilatkozataikban aláhúzták, hogy a fehér házból eddig előkerült carter-papírok is azt bizonyítják: az iratok nem egy helyről származtak, hanem a fehér ház különféle irodáiból. patrick caddell, carter elnök volt közvéleménykutatója szerint nem valószínű, hogy egyetlen „elégedetlen személy”, bocsátotta volna őket a reagan-kampány rendelkezésére, amint ezt az elnök állította kedd esti sajtóértekezletén.

br/im ng
16.57 010783 0534

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

ulusu bukareftsben

bukarest, 1983. július 1. /mti/ - bülend ulusu török kormányfő pénteken bukarestbe érkezett. négynapos hivatalos látogatása során fogadja őt nicolae ceausescu román elnök is. a constantin dascalescu miniszterelnökkel folytatandó tárgyalásokon főként a kétoldalu gazdasági kapcsolatok kibővítéséről lesz szó. a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi együttműködési megállapodást, valamint a kétoldalu tudományos és kulturális cserét szabályozó programot nicolae ceausescu ez év májusában ankarában tett látogatásakor írták alá. a program a török-román árucsereforgalom értékét a következő két évben 700 millió dollárban szabta meg.

... wa-ág/hn ng
16.59 010783 0689

Fi

-.-

sk0049 4 230 mtik1053

román nemzetgyűlés - 2

bukarest, 1983. július 1. /mti/ - pénteken befejeződött a nagy nemzetgyűlés ülése, amelyen megvitatták és egyhangulag elfogadták a munkásönigazgatás és az önellátás következetes végrehajtásával és a javadalmasítás tökéletesítésével kapcsolatos programot.

a nagy nemzetgyűlés - szintén egyhangulag - megszavazta az egyes mezőgazdasági termények kiegyensúlyozott biztosításáról szóló programot is, amely a földalap jobb kihasználását, az öntözött területek arányának 55-60 százalékra történő növelését irányozza elő.

wa-ág/im ng
17.04 010783 0574

-.-

sk0050 4 230 mtik1056

rövid hírek

vologda kitüntetése

vologda, 1983. július 1. /taszsz/ -októberi forradalom érdemrenddel tüntették ki vologda városát. a kitüntetést gejdar alijev, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjet minisztertanács első elnökhelyettese adta át. a kitüntetéssel az észak-oroszországi város dolgozóinak azon érdemeit ismerték el, amelyeket a gazdasági és a kulturális építésben, valamint a nagy honvédő háború idején a német hadsereg feletti győzelem kivívásában értek el.

atomfegyvermentes övezet

bielefeld, 1983. július 1. /apa/ - atomfegyvermentes övezetté nyilvánította a város területét a nyugatnémet bielefeld tanácsa. ugyanakkor a város vezetői a bundestaghoz és a kormányhoz felhívást intéztek, amelyben sürgetik az új amerikai középhatótávolságu nukleáris rakéták nszk-ban történő telepítésének megakadályozását.

korszikai merényletek

bastia, 1983. július 1. /dpa/ - újabb merényletet követtek el korszikában a francia hatóságok ellen. ismeretlen tettesek péntekre virradó éjjel felrobbantották egy gyorsnaszádot bastia kikötőjében

Fi

és több más robbantást hajtottak végre. a rendőrség feltételezi, hogy a merényleteket korzikai szeparatisták hajtották végre.

finnország

helsinki, 1983. július 1. /taszsz/ - finnországban az év első öt hónapjában a közutakon autóbaleset következtében 226 ember vesztette életét. ez majdnem kétszer annyi, mint a múlt év hasonló időszakában. a finn közlekedésbiztonsági szolgálat szerint a baleseteket túlnyomórészt a gyorsajtás és az ittas vezetés okozta.

te ku bd
18.04 010783 1579

--

sk0051 4 230 mtik1057

moczulski-per

varsó, 1983. július 1. /mti/ - a lengyel legfelsőbb bíróság katonai kamarája fellebbviteli tárgyalásán pénteken megerősítette a „független lengyelország konföderációja”, /kpn/ nevű volt államellenes csoport vezetői ellen első fokon hozott ítéleteket. ezeket néhány hónappal ezelőtt a varsói katonai körzet bírósága szabta ki: a szervezet vezetőjét, leszek moczulskit hét évi, két társát pedig egyenként öt-öt évi szabadságvesztésre ítélve.

kn/im bd
18.12 010783 0484

Fi

--

sk0052 4 230 mtik1058

howe ameríkába látogat

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:
london, 1983. július 1. /mti/- londonban bejelentették, hogy sir geoffrey howe, nagy-britannia új külügyminisztere július 13-15. között hivatalos látogatást tesz az egyesült államokban.

meghívójával és kollégájával, george shultz-cal fog tárgyalni és valószínűleg fogadja majd őt reagan elnök is.

howe az elmúlt héten londonban bush alelnökkel, illetve weinberger hadügyminiszterrel már találkozott: mindössze háromhetes hivatali ténykedése alatt azonban shultz-cal még nem volt módja tárgyalásztalhoz ülni.

a brit-amerikai külügyi konzultáció valószínű témái között londonban a világ gazdasági helyzetet, a közel-keletet és a fegyverzetkorlátozást említik.

ami az első témát illeti, ez amerikának címzett brit panaszok forrása, a brit vezetők minden lehetséges alkalommal felpanaszolják az amerikai kamatláb-politika és protekcionizmus országukat sújtó, kártékony hatásait.

egyebekben londonban rámutatnak, hogy sir geoffrey howe különlegesen érdekes és érzékeny időpontban látogat el washingtonba. közvetlenül - két nappal - előtte ott lesz nyugatnémet kollégája, genscher, aki „első kézből”, fogja tájékoztatni az amerikai vezetőket Kohl kancellár rendkívüli érdeklődéssel várt moszkvai látogatásáról és a rakéta-kérdés esetleges fejleményeiről, amelyek a legközvetlenebbül érintik a pershingek és cirkáló szárnyasrakéták telepítésére kiszemelt két legfontosabb országot: az nsk-t és nagy-britanniát.

ae/hn bd

18.19 010783 1533

Fi

--

sk0053 4 230 mtik1059

moszkvai tanácskozás - csehszlovák vezető szervek

prága, 1983. július 1. /mti/ - a cskp kb elnöksége és a csehszlovák kormány pénteken megvitatta a hét szocialista ország párt-és állami vezetőinek kedden moszkvában megtartott találkozója eredményeit. egyetértésüket fejezték ki a gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök vezette küldöttség ott kifejtett tevékenységével.

a cskp kb elnöksége és a csehszlovák kormány teljes támogatásáról biztosította a moszkvai közös nyilatkozatban megfogalmazott javaslatokat, köztük azokat, amelyek a nukleáris fegyverek korlátozására és alkalmazásukról való lemondásra irányulnak. a csehszlovák vezető testületek elengedhetetlennek tartják olyan megállapodás létrejöttét, amely kizárná a közép-hatótávolságu új amerikai rakéták nyugat-európai telepítését, s egyúttal az egyenlőség, az egyenlő biztonság elve alapján a közepes hatótávolságu rakéták számának csökkentésére vezetne Európában.

a cskp kb elnöksége és a csehszlovák kormány hangoztatja, hogy csehszlovákia a többi szocialista országgal együtt mindent elkövet a háborus veszély elhárítása, az európai hadászati erőegyensúly fenntartása érdekében.

gr/hn bd

18.28 010783 1210

--

sk0054 4 230 mtik1060

lenini munkastilus - pravda /1.rész/

moszkva, 1983. július 1. /mti/ - a szervező-, irányítómunka javítását sürgeti pénteki számában megjelent terjedelmes elméleti cikkében a pravda, rámutatva, hogy a szovjetunió előtt álló feladatok megoldásában kulcsszerepe van a vezetői munka javításának.

a cikk hangsúlyozza, hogy a szervezés és irányítás alapelve a szocialista társadalomban törvényszerűen a demokratikus centralizmus. a vezetőknek azonban képeseknek kell lenniük arra, hogy meghallják a tömegek hangját, ráérezzenek hangulatukra s ennek szellemében végezzék munkájukat. a lenini vezetési stílus követelményeinek megfelelnek mindazok a módszerek és formák, amelyek

Fi

a tömegek energiájának jobb kibontakozását, a kezdeményezéseket, s a hiányosságokkal való szembeszállást segítik elő.

a cikk felhívja a figyelmet azokra a veszélyekre, hogy a vezetői munka elszakadhat azoktól a társadalmi feladatoktól, amelyek megoldásának végsősoron alá kellene rendelnie magát, vagy öncélúvá, formálissá, értekezletesdivé válik. előfordul, hogy a feladatok és köteleességek pontos kijelölése és elosztása hiányában elvesz a felelősség. a cikk lenint idézi, aki azt írta: az irányítási munka tökéletesítéséhez az apparátus egyszerűsítésére és javítására, a tömegek által a vezetői munka felett gyakorolt s annak javítását szolgáló ellenőrzésre van szükség, a tisztségviselők egy részét át kell irányítani a termelési munkába s lépéseket kell tenni a bürokrácia teljes felszámolása érdekében. /folyt./

hj/im bd
18.39 010783 1527

--

sk0055 4 230 mtik1061

lenini munkastilus - pravda /2.rész/

a vezetői tevékenység hatékonyságának a legfőbb kritériuma a gyakorlat - hangsúlyozza a lap. így arra a kérdésre, hogy a társadalom egyik, vagy másik területén gyakorolt irányítás megfelel-e a lenini stílus követelményeinek, úgy lehet válaszolni, ha megvizsgálják, az adott területen a munkastilus hozzájárul-e a hatékonyság és a gazdaságosság javításához, alkotó munka-e, s elősegíti-e az időben történő helyes problémafelvetést, mennyiben járul hozzá a tömegek bevonásához a társadalmi építő munkába, illetve a szocialista demokratizmus elmélyítéséhez, a hiányosságok kiküszöböléséhez és a társadalom előrelépéséhez.

az irányítási munka viszonylagos önállóságánál fogva hatást gyakorolhat az e szférában dolgozó emberekre, akik bizonyos időpontokban, s összefüggésekben más állampolgárok, főlé, kerülhetnek. az állampolgárok pedig igen rosszul érzik magukat, ha olyan vezetőkkel találkoznak, akik megszedülnek lehetőségeiktől, netán visszaélnék ezekkel, s elfelejtkeznek a párt és a nép előtt vállalt felelősségükről. a bürokraták, a semmittevők és a karrieristák súlyos politikai kárt okoznak, s az ilyen figurák folyamatos eltávolítása fontos feltétele a lenini munkastilus megvalósulásának.

Fi

a vezetőktől egyaránt meg kell követelni a szakmai hozzáértést és az erkölcsi tisztaságot, ami kevés kivételtől eltekintve egybe esik. a vezetők erkölcsisége felmérésének egyik fő kritériuma a szovjet törvényekhez való viszony: aki ezeket a törvényeket megsérti, ezzel sérti a minden kommunista egyaránt vonatkozó pártfegyelmet is, s mivel tevékenységével aláássa a párt tekintélyét, kívül helyezi magát a párt sorain. alapvető követelmény, hogy a káderek kibékíthetetlenül szembeszálljanak a társadalom erkölcsi-politikai normáit sértő jelenséggel - írja az szkp lapja.

végezetül a cikk hangsúlyozza, hogy mindezek miatt rendkívül nagy jelentősége van a kádermunkának, a vezetők kiválasztásának és nevelésének.

hj/im bd
18.43 010783 2000

-.-

sk0056 4 230 mtik1062

tuszok - hazaérkezés

prága, 1983. július 1. /mti/ - pénteken késő délután külön repülőgéppel megérkezett hazájába azoknak a csehszlovák állampolgároknak az első csoportja, akiket március 12-én az angolai alto catumbelában vetett fogságba az unita elnevezésű kormányellenes szervezet. a szabadon bocsátottak között 21 gyerek, 17 nő és 7 férfi van.

a negyvenöt tagú csoportot a ruzyne repülőtéren bohumil urban külkereskedelmi miniszter, jaromir johanes külügyminiszter-helyettes és a csehszlovák állami és társadalmi élet más képviselői fogadták.

gr/hn bd

18.45 010783 0581

F

-.-

sk0057 4 230 mtik1063

kinai-brit-hongkong

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. július 1. /mti/ - pekingben péntek este közleményben jelentették be, hogy július 12-én a kínai fővárosban megkezdődik a hongkong jövőjéről folyó kínai-brit tárgyalások második szakasza. az eddigi megbeszéléseket is az abszolút titoktartás jellemezte, a második szakasról a pekingi brit nagykövetség szóvivője csak annyit mondott, hogy most „aprólékosabb tárgyalások, lesznek.

kína és nagy-britannia margaret thatcher tavalyi pekingi látogatása után kezdett tárgyalásokba a koronagyarmat jövőjéről. kína 14 év múlva vissza akarja kapni nemcsak az új területeket, amelyekre a császári kína és nagy-britannia 99 éves bérleti szerződést kötött a múlt században, de hongkong-szigetet és kowloon-félszigetet is. ez utóbbiakat ugyszintén múlt századi szerződések „örökre, nagy-britanniának juttatták.

a kínaiak a szuverenitás visszaállításának kérdését nem tekintik alku tárgyának. hongkongi értesülések szerint a kínai parlament hongkongi /és macaói/ képviselői előtt a múlt hét végén teng hsziao-ping megerősítette, hogy amennyiben a kínai-brit tárgyalásokon nem születik pekingnek tetsző egyezség, kína bejelenti „saját megoldását,.

kína a legmagasabb szinten foglalkozik a hongkong-üggyel: teng hsziao-pingen kívül li hszien-nien államfő és csao ce-jang miniszterelnök is figyelemmel kíséri, míg a hongkonggal kapcsolatos „napi ügyek,„ kezelésével minden biztonnyal csi peng-fej államtanácsost bízták meg, írták a hongkongi lapok.

nc/im bd
18.50 010783 1570

F

-.-

sk0058 4 230 mtik1064

nicaragua - honduras

gözon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. július 1. /mti/ - a hondurasi hadsereg vezetői, amerikai katonai szakértők és a hondurasban szervezkedő nicaraguai ellenforradalmárok képviselői néhány nappal ezelőtt tanácskozást tartottak a hondurasi fővárosban a nicaragua elleni támadás részleteinek kidolgozására - jelentette ki csütörtökön managuában tomas borge martinez nicaraguai belügyminiszter.

a nicaraguai kormány már korábban közölte, hogy biztos értesülései szerint honduras háborút akar kirobbantani a két ország között. tomas borge most újabb részleteket ismertetett a készülő provokációról. a nicaragua elleni háború megkezdéséhez az szolgálatna ürügyet, hogy a sandinista hadsereg egyenruhájába öltöztetett nicaraguai ellenforradalmárok megtámadnának egy vagy több határmenti hondurasi települést.

a támadást négy irányból - az északi és a déli határ, valamint az atlanti- és a csendes-óceán felől - egyidőben tervezik. északon, hondurasi területen mintegy 10 ezer nicaraguai ellenforradalmár áll készenlétben, hogy a hondurasi hadsereg alakulataival együtt harcba lépjen. délről, costa rica irányából az eden pastora vezette ellenforradalmi csoport támadása várható. nem véletlen, hogy az árulóvá lett egykori sandinista parancsnok, pastora a tegucigalpai tanácskozást követően megváltoztatta azt a döntését, hogy felfüggeszti a harcot. pastora két nappal ezelőtt bejelentette: „megbízható szervezetektől kapott ígéretet harcának támogatására,,.

az egyesült államok és honduras célja az, hogy egy gyors, nagyarányú akcióval elfoglalják nicaragua területének egy részét. a tegucigalpai tanácskozáson szóba került az is, hogy a nicaragua elleni agresszióba bevonják az amerikai államok szervezetét, s a közvetlen fegyveres támadásban részt vennének chilei haditengerészeti egységek is, - mondta a nicaraguai belügyminiszter.

go/hn bd

18.54 010783 1921

E

--

sk0059 4 230 mtik1065

mladenov-o lszowski-közlemény

szófia, 1983. július 1. /mti/ - bulgária és lengyelország határozott szándéka, hogy a legaktívabban hozzájáruljon a szocialista közösség országai egységének további megszilárdításához - ezt hangsúlyozza egyebek között az a közlemény, amelyet stefan olszowski, a lemp kb pb tagja, lengyel külügyminiszter kétnapos bulgáriai hivatalos baráti látogatásáról tettek közzé pénteken este szófiában.

a bolgár és a lengyel külügyminiszter mély aggodalmát fejezte ki a nemzetközi helyzet komoly rosszabbodása miatt, amit a legreakciósabb imperialista körök akciói idéztek elő. mladenov és olszowski éles bírálattal illette az amerikai kormányzatnak a fegyverkezési hajszát fokozó és a szocialista országokkal szembeni konfrontációra törekvő irányzatát.

bulgária és lengyelország támogatja a prágai politikai nyilatkozatban foglaltakat és a szovjet kormány legutóbbi békekezdeményezéseit.

egyetértettek abban, hogy a 11. világháború utáni európai politikai és területi realitások kétségbe vonására tett bármilyen kísérlet a helyzet kiélezéséhez vezet, megterheli a földrész nemzetközi kapcsolatait és ellentétben áll a népeknek azzal az akaratával, hogy tartós békében éljenek.

ék/1m

18.59 010783 1241

--

sk0060 4 230 mtik1066

pfsz - fejlemények

tunisz, 1983. július 1. /taszz/afp/ - véget kell vetni a palesztin mozgalmon belüli ellentéteknek, a felmerülő problémákat pedig a demokratikus párbeszéd elve alapján kell megoldani - állapítja meg a pfsz végrehajtó bizottságának közleménye, amelyet a testület pénteken tuniszbán végetért ülésének befejeztével hozott nyilvánosságra. a végrehajtó bizottság hattagu különbizottságot hozott létre azzal a feladattal, hogy tegyen lépéseket a szíria és a pfsz közötti kapcsolatok javítására, valamint az el fatahon belüli nézeteltérések rendezésére. a bizottság vezetője haled el-fahum, a palesztinai nemzeti tanács /parlament/ elnöke.

E

a pfsz vb dokumentumában felszólított minden palesztin hazafit, hogy „védje meg a palesztin ellenállási mozgalom egységét, és lépjen fel a közel-keleti rendezés mindenfajta kapituláns jellegű változatával szemben,„

az afp francia hírügynökség értesülése szerint a palesztin különbizottság pénteken damaszkuszba utazott, hogy megkezdje tárgyalásait a kapcsolatok rendezéséről.

palesztin források jelentették, hogy jasszer arafat pénteken tuniszbán találkozott sedli klíbivél, az arab liga főtitkárával, és áttekintették a legfrissebb fejleményeket.

tripoli, jeruzsálem, 1983. július 1. /afp/ - hét helyi palesztin szervezet képviselői a libanoni bekaában lévő baalbekben elítélték a palesztinok közötti fegyveres harcot, a palesztin forradalom és a pfsz meggyengítésére irányuló törekvéseket. a palesztin szervezetek tagjai - köztük olyanok, akik bírálták arafat tevékenységét - a wafa hírügynökség által nyilvánosságra hozott közleményükben támogatásukról biztosították mind a pfsz-t, mind pedig arafatot, mint a vb elnökét. a dokumentum aláírói között vannak az el fatah, a george habbas vezette népi front palesztina felszabadításáért, a najef havatmeh által irányított demokratikus front palesztina felszabadításáért, három sziriához és egy irakhoz közel álló szervezet helyi képviselői. pénteken

a ciszjordániai palesztin ifjúsági szervezetek a pénteken arafathoz intézett táviratukban állást foglaltak az el fatah egységének fenntartása mellett. üzenetükben a fiatalok követelték, hogy a bekaa-völgyben lévő lázadók vessék alá magukat arafat parancsnokságának, és szüntessék be az ellenséges akciókat.

bahreín, 1983. július 1. /reuter/ - közös szaúd-arábiai-algériai küldöttség utazott pénteken damaszkuszba, hogy közreműködjen az el fatahon belül kirobbant ellentétek elsimitásában. a delegációt abdull aziz abdulla huvaier szaúdi oktatásügyi miniszter vezeti. /folyt./

gf ku
19.29 010783 2591

Fe

.-.

sk0061 4 230 mtik1067

pfsz - fejlemények /2. rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

arafat üzenete a szovjet vezetőkhez

tunisz, 1983. július 1. /afp/ - arafat „sürgős üzenetet,„ intézett a szovjet vezetőkhez - jelentette pénteken a wafa palesztin hírügynökségre hivatkozva az afp. az üzenetben a palesztin vezető a legutóbbi eseményekkel - egyebek között „a palesztin forradalom ellen, a bekaa-völgyben zajló katonai eszkalációval,„ - foglalkozott.

gf ku bd
19.30 010783 0510

.-.

sk0062 4 230 mtik1068

shultz - sajtóértekeztetés

uj-delhi, 1983. július 1. /taszsz/upi/ap/ - az indiai atomreaktorhoz szállítandó alkatrészek kérdéséről és amerikai fegyverek indiának történő eladásáról volt szó indira gandhi indiai miniszterelnök és george shultz amerikai külügyminiszter csütörtöki és pénteki megbeszélésein. ezt shultz pénteken - háromnapos indiai látogatását befejezve - uj-delhiben tartott sajtókonferenciáján közölte.

shultz kijelentette, hogy az egyesült államok a jövőben feltételek nélkül hajlandó szállítani a hiányzó alkatrészeket az amerikaiak által épített tarapuri atomerőműhöz, ha india máshol nem tudja beszerezni azokat. az amerikai kongresszus ellenezte az alkatrészek eladását, mert 1974-ben india földalatti atomrobbantást hajtott végre és nem engedélyezte, hogy nemzetközi ellenőrzés alá helyezzen nukleáris létesítményeit - de reagan elnök a szállítások engedélyezése mellett döntött.

a magas szintű tárgyalásokon szó volt arról, hogy az egyesült államok fegyvereket adna el indiának, de az üzlet nyélbe ütése még nem biztos - közölte shultz. india rossz szemmel nézi ugyanis a pakisztánba irányuló amerikai fegyvereladásokat.

Fe

shultz amerikai külügyminiszter indiai látogatásával kapcsolatban a taszsz szovjet hírgyűjtemény az indiai sajtót idézve megjegyzi: india és az egyesült államok között a legfontosabb nemzetközi politikai kérdésekben lényeges nézetkülönbségek vannak.

a sajtókonferencián az amerikai külügyminiszter közölte: levelet intézett andrej gromiko szovjet párt és állami vezetőhöz, s ebben azt írta, hogy az egyesült államok támogatja az ENSZ afganisztánnal kapcsolatos béketervét. ennek alapján folytatók a legutóbbi genfi konzultációk afganisztán és pakisztán között diego cordovez ENSZ-főtitkárhelyettes közvetítésével.

shultz indiából pakisztánba utazik.

... kzs ku bd
19.39 010783 1854

..

sk0063 4 230 mtik1069

bush - finnország

helsinki, 1983. július 1./reuter/ap/ - george bush amerikai alelnök pénteken helsinkibe érkezett és találkozott mauno koivisto finn államfővel. a tárgyalások megkezdése előtt bush a finn elnöknek átnyújtotta reagan elnök levelét, amely az egyesült államokba szóló hivatalos meghívást tartalmaz mauno koivisto számára.

egy-egy értesülések szerint az észak-európai biztonság, a leszerelés kérdése és a közép-amerikai helyzet szerepel a tárgyalási témák között. a finnek a legfontosabbnak az észak-európai atomfegyvermentes övezet kérdését tekintik - közölték finn hivatalos források. ebben a kérdésben nincs egyetértés a két fél között, mivel az észak-európai atomfegyvermentes övezet magában foglalná finnországon és svédországon kívül a két NATO-tagállam, dánia és norvégia területét is.

... kzs ku bd
19.42 010783 0835

..

sk0064 4 230 mtik1070

moszkvai nyilatkozat-bkp kb pb

szófia, 1983. július 1./mti/ - a bkp kb politikai bizottsága áttekintette a szocialista országok párt-és állami vezetői június 28-1 moszkvai találkozásának eredményeit és jóváhagyta a bolgár küldöttség tevékenységét.

a bkp kb politikai bizottsága helyesli a nyilatkozatban a nemzetközi helyzetről adott értékelést és támogatja a találkozó résztvevőinek azt az elkövetését, hogy semmiképpen se engedjék meg katonai fölény szerzését velük szemben.

a bkp kb pb nagy jelentőséget tulajdonít az észak-atlanti szerződés-szervezetének tagjaihoz intézett felhívásnak és reméli, hogy a NATO tagjai nem hagyják válasz nélkül.

ék/hn bd

19.50 010783 0693

..

sk0065 4 230 mtik1072

kadhafi marokkóban - 2.

rabat, 1983. július 1./reuter/ tanjug/ips/ - moamer el-kadhafi, a libiai forradalom vezetője több mint két órás megbeszélést folytatott II. Hasszán marokkói uralkodóval. a tárgyaláson a két ország közötti - eddig egyértelműen ellenséges - kapcsolatok témáján kívül egyebek mellett a szíriai-palesztin ellentétekről, nyugat-szaharáról és csádról volt szó.

kadhafi marokkói látogatását helyi megfigyelők számos előzménnyel hozzák összefüggésbe. emlékeztetnek például arra, hogy kadhafi a múlt hónapban olyan országokba tett látogatást /szaud-arábiában, jordániában, észak-jemenben/, amelyekkel eddig kifejezetten hűvösök voltak kapcsolatai.

kadhafi utóbbi látogatássorozatában megfigyelők a libiai vezetőnek azt a szándékát vélik felfedezni, hogy - a kisebb jelentőségű ellentéteket és sürítődásokat félretéve - szorosabb egységet teremtsen az arab országok között, elsősorban Izraellel szemben.

Fi

a tanjug jugoszláv hirügynökség az afrikai egységszervezet nyugat-szaharával kapcsolatban elfogadott határozatára emlékeztet, ... amely sokak szerint utat nyitott a libiai-marokkói kapcsolatok normalizálásához vezető első lépés, kadhafi rabati látogatása előtt.

a marokkói uralkodó szándékait illetően rabatban arra számítanak, hogy ii. hasszán kísérletet tesz majd a kadhafi és arafat közötti ellentétek elsimitására. a hirügynökségek - ugyancsak rabati diplomáciai forrásokra hivatkozva - arra következtetnek, hogy ii. hasszán egy arab csucsértekezletet szeretne életre hívni, s megpróbálja majd rávenni vendégét: ne bojkottálja ezt a fórumot, mint ahogy azt a két utóbbi fezi csucs esetében tette.

a libiai és marokkói vezető hamarosan ismét összeül, hogy megvitassa az egész térség helyzetét érintő problémákat. megfigyelők szerint azonban több kérdésben is eltér egyelőre a libiai és marokkói álláspont, így például arafat pfsz-n belüli vezető szerepének, vagy az egyesült államok közel-keleti szerepének megítélésében.

gf ku bd

20.03 010783 2013

--

sk0066 4 230 mtik1073

ad mladenov - olszowski

stefan olszowski bulgáriai hivatalos baráti látogatása befejeztével pénteken este elutazott szófiából.

ék bd

20.23 010783 0150

R

--

sk0067 4 230 mtik1074

Lengyel minisztertanács

Varsó, 1983. július 1. /mti/ - a lengyel minisztertanács pénteki ülésén tájékoztatót hallgatott meg a /.../ a párt- és állami vezetőknek kedden tartott moszkvai találkozójáról. a kormány jóváhagyta a lengyel küldöttség által végzett munkát, és teljes mértékben támogatásáról biztosította a találkozón elfogadott közös nyilatkozatot. mint hangsúlyozták, a dokumentum következetes folytatása azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket a varsói szerződés tagállamai együttesen tesznek a nemzetközi helyzetben mutatkozó veszélyes tendenciák elhárítására. kiemelték annak különös fontosságát, hogy a találkozó résztvevői újólag leszögezték azt a következetes elvi álláspontjukat, miszerint a mai európa területi-politikai realitásai sérthetetlenek. /szocialista országok

a minisztertanács előzetes jelleggel értékelte ii. jános páp a lengyelországi látogatását. jóváhagyta azt álláspontot, amelyet a kormány részéről fejtettek ki a kormány és a püspöki kar képviselőiből álló vegyesbizottság szerdán tartott ülésén. megállapította, hogy mind a látogatás előkészítése, mind tartama során pozitív tapasztalatokat szereztek az egyháznak az állami szervekkel való együttműködésével kapcsolatban. a minisztertanács köszönet mondott minden olyan szervnek és intézménynek, amely hozzájárult a látogatás megfelelő lefolyásának biztosításához.

kn/im bd
20.26 010783 1387

--

sk0068 4 800 mtik1076

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-től sk0030-ig

budapest, 1983. július 1. /mti/

sk0001 heti várható / sz.táj/
sk0002 lengyel szakszervezetek
sk0003 portugál - új törvénytervezetek
sk0004 papergate
sk0005 amerikai támaszpont - cáfolat
sk0006 mladenov-olszowski

R

sk0007 rövid hírek:
 varsó: lengyel-spanyol
 havanna: kubai-nyugat-berlini
 hága: ndk - holland
 paramaribo: suriname
 uj-delhi: földrengés

sk0008 kadhafi marokkóban
 sk0009 sörtartó bajnok
 sk0010 űrhajósok - kozmosz
 sk0011 palesztin tüzszünet
 sk0012 hayden elutazott hanoiól
 sk0013 hanoi visszautasítja shultz vádjait
 sk0014 indiai űrhajósok
 sk0015 hollandia - eurorakéták
 sk0016 latin-amerikai hírek:
 santiaگو: chile
 montevideo: uruguay

sk0017 jszp
 sk0018 amerikai hadsereg - külföldi tevékenység
 sk0019 kina-vezércikk /1. rész/
 sk0020 kina-vezércikk /2. rész/
 sk0021 csád - franciaország - kadhafi-nyilatkozat
 sk0022 két rövid hír:
 berlin: ndk - varga imre
 luanda: angolai nagykövet

sk0023 a szocialista országok külpolitikája - pravda /1. rész/
 sk0024 a szocialista országok külpolitikája - pravda /2. rész/
 sk0025 román nemzetgyűlés
 sk0026 dél-afrika támadásra készül?
 sk0027 palesztin tüzszünet - 2
 sk0028 nato - de jager
 sk0029 okp - határozat
 sk0030 ifjusági aktivaértekezlet gdanskban
 im bd

20.32 010783 1669

Fi

-.-

sk0069 4 800 mtik1077

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0031-től sk0060-ig

sk0031 nguyen huu tho
 sk0032 jkszb kb /1. rész/
 sk0033 jkszb kb /2. rész/
 sk0034 jkszb kb /3. rész/ sztáj.
 sk0035 jkszb kb /4. rész/ sztáj.
 sk0036 szovjet hadgyakorlat
 sk0037 madridi találkozó /1. rész/
 sk0038 madridi találkozó /2. rész/
 sk0039 zsigov - olszowski
 sk0040 usa - nicaragua
 sk0041 begin - habib
 sk0042 szovjetunió - ausztrália
 sk0043 kohl szovjetunióbeli útja - bonni
 állásfoglalások /1. rész/
 sk0044 kohl szovjetunióbeli útja - bonni
 állásfoglalások /2. rész/
 sk0045 szovjet ensz-társaság - felhívás
 sk0046 papergate /1. rész/
 sk0047 papergate /2. rész/
 sk0048 ulusu bukarestben
 sk0049 román nemzetgyűlés - 2
 sk0050 rövid hírek:
 vologda: vologda kitüntetése
 bielefeld: atomfegyvermentes övezet
 bastia: korzikai merényletek
 helsinki: finnország

sk0051 moczulski-per
 sk0052 howe ameríkába látogat
 sk0053 moszkvai tanácskozás - csehszlovák vezető szervek
 sk0054 lenini munkastilus - pravda /1. rész/
 sk0055 lenini munkastilus - pravda /2. rész/
 sk0056 tuzok - hazaérkezés
 sk0057 kina-brit-hongkong
 sk0058 nicaragua - honduras
 sk0059 mladenov-olszowski-közlemény
 sk0060 pfsz-fejlemények /1. rész/
 im bd

20.34 010783 1409

Fi

-.-

kül

- 60 -

1983.07.01.

sk0070 4 800 mtik1078

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0061-től sk0070-ig

sk0061 pfsz-fejlemények /2. rész/ /szerk.táj./
sk0062 shultz - sajtóértekeztetés
sk0063 bush - finnország
sk0064 moszkvai nyilatkozat-bkp kb pb
sk0065 kadhafi marokkóban - 2.
sk0066 ad mladenov - olszowski
sk0067 lengyel minisztertanács
sk0068 tartalomjegyzék 1.
sk0069 tartalomjegyzék 2.
sk0070 tartalomjegyzék 3.

im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: éliás béla
németh gyula
baracs dénes

- v é g e -

20.35

010783 0742

Fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 2.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

jugoszláv gazdaságszilárdító program /1.rész/

kopreda dezső, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1983. július 2. /mti/ - több mint másfél éves munka után befejező szakaszába jutott annak a programnak az elkészítése, amely a jugoszláv gazdaság hosszú távu megszilárdítására hivatott, és amelynek alkalmazása a gazdaságon kívül változtatásokat irányoz elő a társadalmi-politikai élet minden területén. a munkát az akkori államelnök, szergej kraigher irányításával 1981 októberében kezdte meg a mintegy 300 tudósból, politikusból, közgazdászból, a legkülönbözőbb területek szakértőiből álló bizottság. mivel ekkor kezdtek mind nyilvánvalóbbá válni a jugoszláv gazdaság működésének a kedvezőtlen külső feltételek hatására is bekövetkezett zavarai, a bizottság elé a következő három fő feladatot tűzték: adjon választ a gazdaság legfontosabb időszerű kérdéseire, határozza meg a gazdaság rendszerében végrehajtandó nagy változtatásokat, és készítse elő a gazdaság megszilárdításának hosszú távu programját.

az azóta eltelt több mint másfél év alatt a bizottság már jóváhagyott és részben közzé is tett 16 dokumentumot, amelyek a gazdaság különféle területeivel foglalkoznak. ezen a héten pedig elkészült a hosszú távu program ugynevezett zárószakasza, amely a bizottság által kialakított legfontosabb határozatokat és javaslatokat tartalmazza, vagyis munkájának mintegy összegezését adja. a dokumentum először a szövetségi képviselőház elé kerül véleményezésre, majd széles körű társadalmi vitára bocsátják. a vélemények, észrevételek, javaslatok értékelése után, valamikor az ősz folyamán várható a hosszú távu gazdaságszilárdítás operatív

le